

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

**VYUŽITELNOST SVAZKU OBCÍ PRO STAVEBNÍ
INVESTICE**

USABILITY OF MUNICIPALITIES ASSOCIATION FOR THE CONSTRUCTION
INVESTMENT

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Petr Štrich

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

PhDr. Mgr. DAGMAR HRABINCOVÁ

BRNO 2017

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607T038 Management stavebnictví (N)
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Student	Bc. Petr Štrich
Název	Využitelnost svazku obcí pro stavební investice
Vedoucí práce	PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincová
Datum zadání	31. 3. 2016
Datum odevzdání	13. 1. 2017
V Brně dne 31. 3. 2016	

doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

KOPECKÝ, M. Zákon o obcích: komentář, Praha: Wolters Kluwer, 2015, ISBN 978-80-7478-758-4

KOPECKÝ, M. Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva, Praha, Wolters Kluwer ČR, 2010, ISBN 978-80-7357-561-8

Svaz měst a obcí České republiky : společně hájíme zájmy měst a obcí, Praha, Svaz měst a obcí ČR 2014,

Integrovaná strategie rozvoje brněnské metropolitní oblasti pro uplatnění nástroje integrované územní investice (ITI), Brno, 2015

https://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/Strategie_pro_Brno/dokumenty/iti/ISR_BMO_ITI_final_bez_priloh_16-2-2016.pdf

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Cílem práce bude vytvoření elektronického adresáře registru svazků obcí Jihomoravského kraje a posouzení jeho využitelnosti pro stavební investice.

1. Úvod

2. Registr svazků obcí JK (charakteristika, přehled a popis použitých metod zjišťování, srovnání a vyhodnocení obcí tvořících svazky a evidované v registru, posouzení jeho úplnosti a funkčnosti, vytvoření aktualizovaného a funkčního adresáře)

3. Činnosti svazků obcí (charakteristika, doplnění, srovnání a vyhodnocení využitelnosti svazků pro stavební investice)

4. Integrovaná strategie brněnské metropolitní oblasti (popis, srovnání a vyhodnocení míry zapojení svazků obcí nebo obcí svazek tvořící a výběr stavebních projektů určených k realizaci)

5. Závěr

Výstupem práce bude vytvoření funkčního adresáře svazků obcí Jihomoravského kraje a jejich stávající či možné zapojení do vnějších investičních projektů stavebního charakteru.

STRUKTURA DIPLOMOVÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).

2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincová
Vedoucí diplomové práce

ABSTRAKT

Tato diplomová práce má za úkol analyzovat a poté aktualizovat veřejně přístupný registr svazků obcí v Jihomoravském kraji. Práce vznikla na základě specifického výzkumu pro vědecké centrum fakulty stavební AdMaS. Název výzkumu je „Využití registru svazků obcí pro marketingové potřeby výzkumu a vývoje na FAST“. V rámci tohoto výzkumu byly do registru doplněny určité informace jako např. emailová adresa, webové stránky, příjmy za poslední tři roky atd. a celý registr byl zpracován formou relační databáze. Z této relační databáze byly vytvořeny výstupy ve formě tabulek a grafů do odborných článků. Dále jsou v této práci aktualizovány mapy vybaveností obcí vodovodem a kanalizací. Do těchto map jsou zakresleny svazky obcí s odpovídající činností. Poté jsou navrženy určité možnosti rozšíření a využití svazků obcí pro investiční účely.

KLÍČOVÁ SLOVA

svazek, veřejný registr, obec, okres, kraj, město, dobrovolný svazek obcí, vybavenost, předmět činnosti, stavební investice, integrované územní investice, Brněnská metropolitní oblast

ABSTRACT

This thesis aims to analyze and then update publicly accessible register of clusters of municipalities in South - Moravian region. Work is based on specific research for the Science Center of Faculty of Civil Engineering AdMaS. Name of the research is "Leveraging the register of clusters of municipalities for the needs of marketing research and development at FAST." Within this research were added to the register certain information, such as E-mail address, website, revenues for the last three years, etc. and the entire register was processed in the form of a relational database. From this relational databases were created outputs in the form of tables and charts to scholarly articles. Furthermore, this work updated maps of technical equipment with municipal water conduit and sewerage. To these maps are drawn in municipal unions with corresponding activities. Thereafter are designed some expansion options and are used clusters of municipalities for investment purposes.

KEYWORDS

cluster, public registry, municipality, district, region, town, voluntary cluster of municipalities, equipment, scope of business, construction investment, integrated territorial investments, Brno metropolitan area

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE VŠKP

Bc. Petr Štrich *Využitelnost svazku obcí pro stavební investice*. Brno, 2017. 73 s., 7 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincová

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 13. 1. 2017

Bc. Petr Štrich
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Na úvod své práce bych chtěl poděkovat PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincové za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi pomohly při psaní této bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat Bc. Veronice Krestové a Bc. Zuzaně Netolické za dobrou spolupráci na společném projektu. V neposlední řadě chci poděkovat své rodině a přátelům za podporu po celou dobu mého studia.

V Brně dne 13. 1. 2017

Petr Štrich

OBSAH

ÚVOD.....	10
1 SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZKRATEK A POJMŮ	12
1.1 SEZNAM ZKRATEK	12
1.2 VYSVĚTLENÍ POJMŮ	12
1.2.1 Samostatná působnost	12
1.2.2 Přenesená působnost.....	12
2 SUBJEKTY ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	13
2.1 KRAJE.....	13
2.1.1 Jihomoravský kraj	14
2.2 OKRESY.....	15
2.3 OBCE.....	16
2.4 DOBROVOLNÉ SVAZKY OBCÍ.....	18
2.4.1 Druhy činností DSO	21
2.4.2 DSO v jihomoravském kraji	23
3 INTEGROVANÉ ÚZEMNÍ INVESTICE	26
3.1 INTEGROVANÉ ÚZEMNÍ INVESTICE V ČESKÉ REPUBLICE	26
3.2 INTEGROVANÁ STRATEGIE BRNĚNSKÉ METROPOLITNÍ OBLASTI	28
3.3 BRNĚNSKÁ METROPOLITNÍ OBLAST	28
3.3.1 Technická infrastruktura a kapacita inž. sítí v BMO.....	30
3.3.2 Porovnání BMO se svazky obcí.....	30
4 ANALÝZA VEŘEJNÉHO REGISTRU SVAZKŮ OBCÍ JMK	31
4.1 SPECIFICKÝ VÝZKUM	31
4.2 DATABÁZE VEDENÁ JIHOMORAVSKÝM KRAJSKÝM ÚŘADEM	32
4.3 DOPLNĚNÍ A AKTUALIZACE DAT DO REGISTRU	34
4.3.1 Příjmy dobrovolných svazků obcí Jihomoravského kraje	37
4.3.2 Možné zdroje financování.....	38
4.3.3 Program rozvoje Jihomoravského kraje.....	38
4.3.4 Přehled čerpání evropských dotací DSO JMK	38
5 ZPRACOVÁNÍ RELAČNÍ DATABÁZE.....	40
5.1 VOLBA VHODNÉHO PROGRAMU	40
5.2 ZPRACOVÁNÍ DAT.....	40
5.2.1 Tabulka svazků.....	40
5.2.2 Tabulka obcí.....	40
5.2.3 Tabulka okresů.....	41
5.2.4 Spojovací tabulka svazek a obec.....	41

5.2.5	<i>Relační model</i>	42
6	NÁVRH VYUŽITELNÝCH OBCÍ A SVAZKŮ OBCÍ PRO STAVEBNÍ INVESTICE	43
6.1	TECHNICKÁ VYBAVENOST OBCÍ V JIHOMORAVSKÉM KRAJI	43
6.2	PŮVODNÍ PŘEHLEDOVÁ MAPA	44
6.3	AKTUALIZOVANÉ MAPY	48
6.4	VYUŽITELNÉ SVAZKY OBCÍ A NÁVRH ŘEŠENÍ PRO OBCE V JIHOMORAVSKÉM KRAJI	51
6.5	VODOVODY	51
	<i>Využitelné DSO s předmětem činnosti vodovody</i>	51
	<i>Větší města</i>	52
	<i>Okres Blansko</i>	52
	<i>Okres Brno-venkov</i>	52
6.6	KANALIZACE	52
	<i>Okres Znojmo</i>	52
	<i>Okres Břeclav</i>	55
	<i>Okres Hodonín</i>	57
	<i>Okres Vyškov</i>	58
	<i>Okres Brno-venkov</i>	61
	<i>Okres Blansko</i>	63
	<i>DSO využitelné pro stavební investice z hlediska kanalizací</i>	65
	ZÁVĚR	67
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	68
	SEZNAM TABULEK	70
	SEZNAM OBRÁZKŮ	71
	SEZNAM GRAFŮ	72
	SEZNAM PŘÍLOH	73

ÚVOD

Cílem této diplomové práce je vytvoření elektronického adresáře registru svazků obcí Jihomoravského kraje a posouzení jeho využitelnosti pro stavební investice.

Mnoho lidí neví, co to vůbec svazek obcí je, přestože s největší pravděpodobností obec, ve které žijí, je také členem nějakého dobrovolného svazku. Již v úvodu tedy uvedu, že je jím sdružení několika obcí, které mají určité společné zájmy jako např. vybudování kanalizace a vodovodu nebo ochranu krajiny, popřípadě pořádání společných kulturních akcí, vybudování silnice nebo cyklostezky apod. Za tímto účelem zakládají dobrovolný svazek obcí, který je samostatnou právnickou osobou. Pro obce je založení svazku výhodnější z hlediska řízení, kontroly, realizování a financování projektu. Často je pro svazek, který sdružuje více obcí, snazší získat dotace na společné projekty.

Svazky obcí nejen v Jihomoravském kraji začaly oficiálně vznikat od roku 1992 a vznikají dodnes. Tento trend je pochopitelný, jelikož již od vzniku lidstva existují tendence k zakládání různých integrací, dohod apod.

Veškeré informace o svazcích obcí jsou povinně vedeny ve veřejném registru, který je přístupný na krajském úřadě. Tento registr pro Jihomoravský kraj jsme v rámci specifického výzkumu pro vědecké centrum AdMaS zrevidovali a doplnili o určité užitečné informace.

V první části své práce se zaměřuji na územní členění našeho státu od nejvyšší samosprávné úrovně tj. krajů až po nejnižší, základní, kterou jsou obce. Zvláštní pozornost přitom věnuji Jihomoravskému kraji, kterým se zabývám po zbytek své práce. Popisuji jeho rozlohu, počet obyvatel, polohu, geografii a uvádím další informace o Jihomoravském kraji.

Dále popisuji dobrovolné svazky obcí z obecného hlediska. Součástí této části je i základní charakteristika dobrovolných svazků obcí. To je, jakými zákony se řídí, od kdy a za jakých podmínek mohou vznikat, co všechno musí splňovat, které orgány je řídí apod. Poté se zaměřuji na již konkrétní situaci dobrovolných svazků obcí v Jihomoravském kraji. Popisuji předměty činností dobrovolných svazků, především jak byly zaměřeny hned od začátku a jaké další oblasti činností přibýly s novým zákonem o obcích. V této kapitole je uveden přehled činností, kterými se svazky zabývají. Tento přehled jsme vytvořili v rámci specifického výzkumu.

V další kapitole vysvětluji relativně nový finanční nástroj Evropské unie – integrované územní investice. Je to prostředek pro financování projektů z různých fondů. Nový program umožňuje financovat aktivity měst a obcí z více než jednoho operačního programu a realizovat projekty v rámci širšího okruhu města, tedy územní aglomerace. V rámci Jihomoravského kraje jde o Brněnskou metropolitní oblast, kterou popisuji na konci této kapitoly.

V následující části práce jsme v rámci specifického výzkumu společně s Bc. Veronikou Krestovou a Bc. Zuzanou Netolickou provedli analýzu veřejného registru svazků obcí Jihomoravského kraje. Poté jsme některá data opravili,

popřípadě aktualizovali. Nakonec jsme do registru doplnili informace jako např. (kontakt, webové stránky, příjmy za poslední roky) potřebné pro náš výzkum a pro budoucí práci s registrem. V rámci této kapitoly jsem také popsal příjmy a celkové financování jednotlivých svazků, ať už z regionálních či integrovaných operačních programů spolufinancovaných z fondů Evropské unie.

Po vyhledání potřebných informací jsem veškerá data zpracoval a naimportoval do vytvořené relační databáze. Relační databáze nám pak ulehčila práci s daty a díky ní jsme byli schopni utvořit potřebné výstupy v podobě grafů, tabulek, výpočtů apod.

Dále jsem provedl revizi a aktualizaci map vybavenosti obcí technickou infrastrukturou v Jihomoravském kraji. Vysvětlil jsem pojem technická vybavenost obcí a snažím se nastínit několik možných technických řešení kanalizace a čistíren odpadních vod v obcích. Do aktualizovaných map jsem poté zakreslil dobrovolné svazky obcí zabývající se problematikou vodovodů a kanalizací. Na základě těchto map jsem poté navrhl určité možnosti řešení pro některé obce s využitím svazků obcí. Nakonec jsem vyhledal a vypsál některé svazky obcí, které nemají dokončené investiční projekty, a proto navrhuji zaměřit se na tyto svazky.

1 SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZKRATEK A POJMŮ

1.1 SEZNAM ZKRATEK

BMO – Brněnská metropolitní oblast

DSO – Dobrovolný svazek obcí

ITI - Integrated Territorial Investments, integrované územní investice

EU – Evropská unie

ČSÚ – Český statistický úřad

ORP – Obec s rozšířenou působností

ČR – Česká republika

OP – Operační program

ČOV – Čistírna odpadních vod

JMK – Jihomoravský kraj

SLDB – Sčítání lidu, domů a bytů

1.2 VYSVĚTLENÍ POJMŮ

1.2.1 Samostatná působnost

představuje samostatný výkon samosprávy obce, stát nebo kraj může do tohoto výkonu samosprávy zasahovat pouze, pokud to vyžaduje ochrana zákona a pouze způsobem, jaký stanoví zákon.¹

1.2.2 Přenesená působnost

Stávající model veřejné správy umožňuje její přenos na obce a kraje. To znamená, že obce a kraje vykonávají určité úkony jménem státu. V rámci přenesené působnosti se obce dělí na:

obce (obce I. stupně)

obce s pověřeným obecním úřadem (obce II. stupně)

obce s rozšířenou působností (obce III. stupně, bývají to větší města s velkým správním obvodem).¹

¹ Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní zřízení)

2 SUBJEKTY ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

2.1 KRAJE

Dle Zákona o krajích je kraj definován takto:

Kraj je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu.

Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Kraj je samostatně spravován zastupitelstvem kraje, dalšími orgány kraje jsou rada kraje, hejtman kraje a krajský úřad. Orgánem kraje je též zvláštní orgán kraje zřízený podle zákona.

Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.²

Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.³

V následující tabulce lze vidět přehled počtu obyvatel dle jednotlivých krajů.

NÁZEV KRAJE	POČET OBYVATEL
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	1 267 449
STŘEDOČESKÝ KRAJ	1 326 857
JIHOČESKÝ KRAJ	637 834
PLZEŇSKÝ KRAJ	576 635
KARLOVARSKÝ KRAJ	297 804
ÚSTECKÝ KRAJ	822 850
LIBERECKÝ KRAJ	439 639
KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	551 421
PARDUBICKÝ KRAJ	516 149
KRAJ VYSOČINA	50 9475
JIHOMORAVSKÝ KRAJ	1 175 023
OLOMOUCKÝ KRAJ	634 720
ZLÍNSKÝ KRAJ	584 676
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ	1 213 311

Tabulka 1: Počet obyvatel dle krajů⁴

² Zákon č. 129/2000 Sb., Zákon o krajích (krajské zřízení), §1

³ Ústava č. 347/1997 Sb., ÚSTAVNÍ ZÁKON O VYTVOŘENÍ VYŠŠÍCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, část druhá Čl. 99

2.1.1 Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj se sídlem v Brně je tvořen 7 okresy. V Jihomoravském kraji žije 1 173 563 občanů.⁴ Tímto se řadí na čtvrté místo v České republice. Je zde 673 obcí, z toho 49 měst.⁵ V Jihomoravském kraji se nachází také jeden vojenský újezd Březina. Rozloha kraje je 7195km². Aktuálním hejtmanem je Bohuslav Šimek, který nastoupil do úřadu v listopadu 2016.

Poloha kraje je z geografického hlediska poměrně výhodná díky jeho postavení na historickém spojení mezi jihem a severem Evropy. V rámci EU kraj sousedí se Slovenskem a Rakouskem, v rámci republiky s krajem Jihočeským, Vysočinou, Pardubickým, Olomouckým a Zlínským.

Různorodé přírodní podmínky v kraji mají samozřejmě vliv na způsob využívání krajiny a na způsob života v konkrétní lokalitě. V rámci kraje lze rozlišit tyto čtyři odlišné charakterystiky základních krajinných typů:

Rozsáhlé jeskynní komplexy Moravského krasu v severní části kraje, známé především propastí Macochou o hloubce 138,5 metrů, skalními úbočími a množstvím chráněných lokalit. Řada jeskyní této unikátní oblasti, která se řadí k ekologicky nejčistějším v ČR, je zpřístupněna a hojně navštěvována našimi i zahraničními turisty.

Jižní část kraje je převážně rovinatá oblast polí, luk a vinic se zbytky lužních lesů podél řeky Dyje. Národní park Podyjí v jihozápadním cípu kraje je ukázkou výjimečně zachovalého říčního údolí v bohatě zalesněné krajině. Množství vodních ploch při řece Dyji mezi Znojmem a Břeclaví se stalo ideálním hnízdištěm vodního ptactva. Symbolem této části jižní Moravy je Pálava a Lednicko-valtický areál. Milovníci všech vodních sportů a rybaření navštěvují každoročně vodní dílo Nové Mlýny.

Za řekou Moravou ve východní části se krajina postupně zdvihá do kopců Bílých Karpat. Tato biosférická rezervace patří k nejcennějším přírodním oblastem v Evropě.

Přestože krajina v okolí Brna je ovlivněna existencí velké městské aglomerace, je okolí města považováno za jedno z nejkrásnějších v republice. Na severu k němu těsně přiléhají lesy Moravského krasu, na jihu jsou otevřené roviny jižní Moravy a přímo k hranicím města přiléhá Brněnská přehrada.

Nejvyšší nadmořskou výšku dosahuje území kraje v okrese Hodonín na trojmezí se Zlínským krajem a Slovenskem v blízkosti kóty Durda (842 m n. m.). Okres Břeclav se může pochlubit nejjižněji položenou obcí Moravy Lanžhotem,

⁴ Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2016 [online]. Český statistický úřad, [cit. 2016-12-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/32853387/1300721601.pdf>

⁵ Portál Jihomoravského kraje : Základní údaje o Jihomoravském kraji k 1. 7. 2015 [online]. [cit. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=27204&TypeID=2>

na jehož katastru se nachází také nejnižší položený bod kraje – soutok řek Moravy a Dyje (150 m n. m.).⁶

2.2 OKRESY

V české republice byly roku 2003 zrušeny okresní úřady.⁷ Ty zajišťovaly výkon státní správy. Kompetence okresních úřadů převzaly kraje a obecní úřady. Tímto krokem přestaly plnit okresy funkci jednotek státní správy. Dále jsou však okresy používány v podobě územních jednotek pro vymezení krajů a hlavního města Prahy. Praha se z tohoto hlediska dělí na 10 územních obvodů.⁸

Jihomoravský kraj se ještě podrobněji rozděluje na 21 správních obvodů obcí s rozšířenou působností.⁹

V Jihomoravském kraji je celkem 7 okresů. V následující tabulce lze vidět přehled počtu obyvatel dle jednotlivých okresů.

NÁZEV OKRESU	POČET OBYVATEL
BLANSKO	108 126
BRNO-MĚSTO	377 028
BRNO-VENKOV	215 311
BŘECLAV	115 334
HODONÍN	154 873
VYŠKOV	90 813
ZNOJMO	113 538

Tabulka 2: Počet obyvatel dle okresů¹⁰

⁶ BusinessInfo.cz. Charakteristika Jihomoravského kraje. [online]. 1997-2017 [cit. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/charakteristika-jihomoravskeho-kraje-1967.html>

⁷ Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů

⁸ Vyhláška č. 564/2002 Sb., Vyhláška o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy

⁹ RISY.cz. Regionální Informační Servis: obce s rozšířenou působností. [online]. 2012 – 2016 [cit. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/jihomoravsky-kraj/obce-s-rozsir-pusobnosti/>

¹⁰ Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2016 [online]. Český statistický úřad, [cit. 2016-12-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/32853387/1300721601.pdf>

2.3 OBCE

Řídí se zákonem o obcích, který od roku přijetí 2000 prodělal řadu změn, jak přímých, tak nepřímých. Tento zákon byl přijat ještě v době existence okresních úřadů.

Důležitou změnou pro zákon o obcích bylo přijetí nového občanského zákoníku¹¹. Tento zákon upravuje převážně soukromé právo, přesto vedl k novelizaci některých ustanovení, týkající se zejména majetkových a závazkových vztahů, zákona o obcích.

Dle zákona o obcích je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Dle téhož zákona je obec veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.¹

Z těchto paragrafů vyplývá, že obcím je zaručena samospráva. Své záležitosti obec spravuje samostatně v souladu se zákony. Není podřízena orgánům státu, zejména pak správním úřadům. Obec má svůj vlastní majetek, se kterým samostatně nakládá. Nese odpovědnost vyplývajících z právních vztahů. *Dle zákona mohou státní orgány a orgány krajů do samostatné působnosti zasahovat jen, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem.¹*

Území obce je vždy součástí vyššího samosprávného celku – kraje. *Dle zákona o obcích každá část území ČR s výjimkou vojenských újezdů je součástí právě jedné obce.* V ČR tedy nemůže existovat území, které by nepřípadalo právě jedné obci, vyjma vojenských újezdů. *Nově vzniklá obec musí sousedit nejméně se dvěma dalšími obcemi, nebo s jednou obcí a současně s cizím státem. Obec také musí tvořit souvislý územní celek. Po oddělení musí mít alespoň 1000 občanů.¹*

Dle zákona se může obec s více než 3 000 obyvateli stát městem, pokud podá obec návrh a předseda poslanecké sněmovny po vyjádření vlády tento návrh schválí a stanoví obec městysem. Statutárních měst je v ČR 26. jsou to města: Praha, Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav a Prostějov. Statutární města se dále mohou dělit na městské obvody nebo městské části, které pak mají vlastní orgány samosprávy.¹

Hlavní město Praha se řídí zákonem o hlavním městě Praze. Dle tohoto zákona se člení na městské části. *Městské části v rozsahu stanoveném zákonem a Statutem vystupují v právních vztazích svým jménem a nesou odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Postavení městských částí, jejich orgánů a jejich*

¹¹ Zákon č. 89/2012 Sb., Zákon občanský zákoník

¹ Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní zřízení), §1 + §2 + §7 + §18 + §21 + §3 + §4

působnost stanoví tento zákon, zvláštní zákony a Statut. Městská část je spravována zastupitelstvem městské části; dalšími orgány městské části jsou rada městské části, starosta městské části, úřad městské části a zvláštní orgány městské části. Městské části jsou správním obvodem, jen je-li jim zákonem nebo Statutem svěřen výkon přenesené působnosti (dále jen "přenesená působnost městské části"). Městské části mají vlastní rozpočet a za podmínek stanovených tímto zákonem, zvláštním zákonem a Statutem hospodaří podle něj.¹²

V Jihomoravském kraji máme pouze jedno statutární město Brno. Brno je druhé největší město v České republice, ať už jde o rozlohu, nebo počet obyvatel. Brno má zhruba 380 tisíc obyvatel⁴ a v jeho metropolitní oblasti žije asi 600 tisíc obyvatel.¹³

Dle zákona o obcích:

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Městys je samostatně spravován zastupitelstvem městyse; dalšími orgány městyse jsou rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse.

Statutární město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Městský obvod územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu; dalšími orgány městského obvodu jsou rada městského obvodu, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu. Městská část územně členěného statutárního města je spravována zastupitelstvem městské části; dalšími orgány městské části jsou rada městské části, starosta, úřad městské části a zvláštní orgány městské části.

Orgánem obce, městyse, města, statutárního města, městského obvodu nebo městské části je též komise, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti¹

Zastupitelstvo obce vykonává úkony v oblasti samostatné působnosti. Zastupitelé jsou voleni občany na dobu čtyř let. Zastupitelstvo zasedá podle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce. Usnášení schopné je, pokud je přítomna nadpoloviční většina zastupitelů, přičemž k platnosti usnesení je třeba

¹² Zákon č. 131/2000 Sb., Zákon o hlavním městě Praze §3 + §4

⁴ Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2016 [online]. Český statistický úřad, [cit. 2016-12-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/32853387/1300721601.pdf>

¹³ Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti pro uplatnění nástroje ITI. Brno [online]. Brno: Statutární město Brno, 2016 [cit. 2016-05-18]. Dostupné z: http://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/Strategie_pro_Brno/dokumenty/iti/ISR_BMO_ITI_final_rijen.pdf

¹ Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní zřízení), § 5

souhlasu rovněž nadpoloviční většiny všech jeho členů. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná.¹⁴

Rada obce je výkonným orgánem pro oblast samostatné působnosti obce. Až na výjimky stanovené zákonem nerozhoduje ve věcech přenesené působnosti. Rada obce je složena ze starosty, místostarosty nebo více místostarostů a dalších radních, které zvolí zastupitelstvo obce. Rada obce se schází dle potřeby a usnází se nadpoloviční většinou hlasů. Zasedání rady jsou neveřejná.¹⁴

Starosta obce reprezentuje obec navenek. Starostu volí zastupitelstvo obce ze svých členů. Zastupitelstvu je pak starosta za své činnosti odpovědný. Starosta také svolává a řídí zasedání zastupitelstva a spolu s určenými ověřovateli podepisuje zápis z jednání zastupitelstva a nejčastěji s místostarostou podepisuje obecně závazné vyhlášky a další ustanovení zastupitelstva. Starosta dále svolává a řídí schůze rady a spolu s pověřeným členem rady podepisuje nařízení a usnesení rady. Pokud v obci není tajemník obecního úřadu, je starosta nadřízeným všech pracovníků Obecního úřadu a plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele. Statutární město nemá starostu, ale primátora.¹⁴

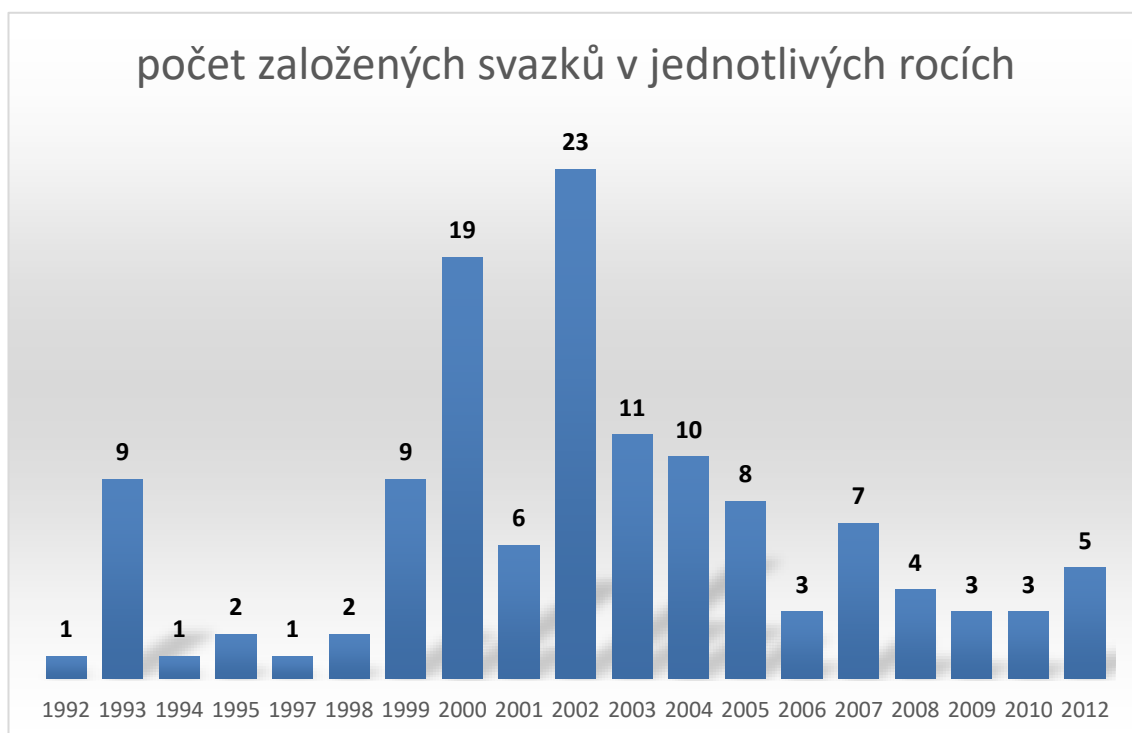
Obecní úřad je orgánem obce úředního typu. Obecní úřad zabezpečuje plnění úkolů obce, jak v samostatné, tak přenesené působnosti. Obecní úřad se nejčastěji člení na odbory a oddělení. V čele obecního úřadu stojí starosta obce. Statutární město nemá obecní nebo městský úřad, ale magistrát.¹⁴

2.4 DOBROVOLNÉ SVAZKY OBCÍ

Dobrovolné svazky obcí umožnila zakládat novely zákona o obcích v roce 1992 č. 302/1992 Sb. Tato novela upravuje zákon č. 367/1990 Sb., a nabyla účinnosti červenci 1992. Za velmi krátkou dobu jednoho měsíce již byl vytvořen první dobrovolný svazek obcí v Jihomoravském kraji - Dobrovolný svazek obcí Severovýchod. Dnes se dobrovolné svazky obcí řídí dle zákona o obcích z roku 2000. Tento zákon nabyl účinnosti v listopadu 2000.

Na následujícím grafu 1 je zobrazen průběh zakládání dobrovolných svazků v jednotlivých letech.

¹⁴ Kopecký, M., Průcha, P., Havlan, P., Janeček, J. *Zákon o obcích. Komentář* Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2015. 344 s.

Graf 1: Počet založených svazků obcí v jednotlivých rocích¹⁵

Jak můžeme vidět, většina svazků byla zakládána mezi lety 1999 a 2004. Na toto může mít vliv nový zákon, který vešel v platnost na konci roku 2000. První svazek byl založen v roce 1992 a poslední známý svazek byl založen v roce 2012.

Zákon dobrovolným svazkům obcí přiznává statut právnické osoby i právní osobnost, pokud jsou zaregistrovány v rejstříku vedeném příslušným krajským úřadem, v našem případě Jihomoravským. Organizační struktura i formy správy jsou dobrovolné. Všechny svazky obcí mají jeden společný nejvyšší orgán se základními rozhodovacími pravomocemi. Jeho označení je různé od valné hromady, členské schůze až po výbor svazku obcí. Statutární a výkonný orgán je u některých svazků společný, u jiných je rozdělený na statutární, reprezentovaný předsedou či ředitelem a výkonný, zastoupený např. radou či představenstvem. K zajištění dozoru nad činností svazku si některé vytváří i kontrolní orgán v podobě kontrolní komise či kontrolního výboru a výbor finanční pro kontrolu hospodaření s majetkem. Zpravidla jsou členové těchto orgánů voleni orgánem nejvyšším. Na daný svazek obce, přesněji na jeho

¹⁵ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, SGEM 2016, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9

orgány přenáší obce tu část působností, v rámci kterých jsou pak zajišťovány společné služby.¹⁵

Dle zákona obce mají právo být členy dobrovolného svazku obcí (dále jen „svazek obcí“) za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů.

Obce mohou vytvářet svazky obcí, jakož i vstupovat do svazků obcí již vytvořených. Členy svazku obcí mohou být jen obce.

Svazek obcí je právnickou osobou, která vede účetnictví podle zákona o účetnictví.

Svazek obcí nabývá právní osobnosti zápisem do rejstříku svazků obcí vedeného u krajského úřadu příslušného podle sídla svazku obcí. Do rejstříku svazků obcí se zapisuje den vzniku svazku obcí, den jeho zrušení s uvedením právního důvodu, den jeho zániku, název a sídlo svazku obcí, identifikační číslo osoby svazku obcí poskytnuté správcem základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci, předmět činnosti svazku obcí, orgány, kterými svazek obcí jedná, a jméno, příjmení a adresa bydliště osob vykonávajících jejich působnost spolu s uvedením způsobu, jakým tento orgán svazek obcí zastupuje, a údaje o dni vzniku nebo zániku jejich funkce; rejstřík svazků obcí je veřejný rejstřík, přičemž jeho součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami a změny těchto dokumentů. Krajský úřad vede rejstřík svazků obcí v přenesené působnosti.

Přílohou smlouvy o vytvoření svazku obcí jsou jeho stanovy, v nichž musí být uvedeno:

- název a sídlo členů svazku obcí,
- název a sídlo svazku obcí a předmět jeho činnosti,
- orgány svazku obcí, způsob jejich ustavování, jejich působnost a způsob jejich rozhodování včetně určení nejméně tříčlenného orgánu svazku obcí, který schvaluje účetní závěrku svazku obcí sestavenou k rozvahovému dni podle zákona o účetnictví,
- majetek členů svazku obcí, který vkládají do svazku obcí,
- zdroje příjmů svazku obcí,
- práva a povinnosti členů svazku obcí,
- způsob rozdělení zisku a podíl členů na úhradě ztráty svazku obcí,
- podmínky přistoupení ke svazku obcí a vystoupení z něj, včetně vypořádání majetkového podílu,
- obsah a rozsah kontroly svazku obcí obcemi, které svazek obcí vytvořily.

1

¹⁵ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, SGEM 2016, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9

¹ Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní zřízení), §49 + §50

2.4.1 Druhy činností DSO

Dle zákona z roku 1992 byly předmětem činnosti svazků tyto tři hlavní oblasti:

- *úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví a kultury, s výjimkou výkonu státní správy*
- *správa, údržba a provozování zařízení sloužících k uspokojování potřeb občanů, jsou-li vlastnictvím obce*
- *čistota obce, odvoz domovních odpadů a jejich nezávadná likvidace, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod¹⁶*

v roce 2000 přibýlo dalších šest okruhů činností a to:

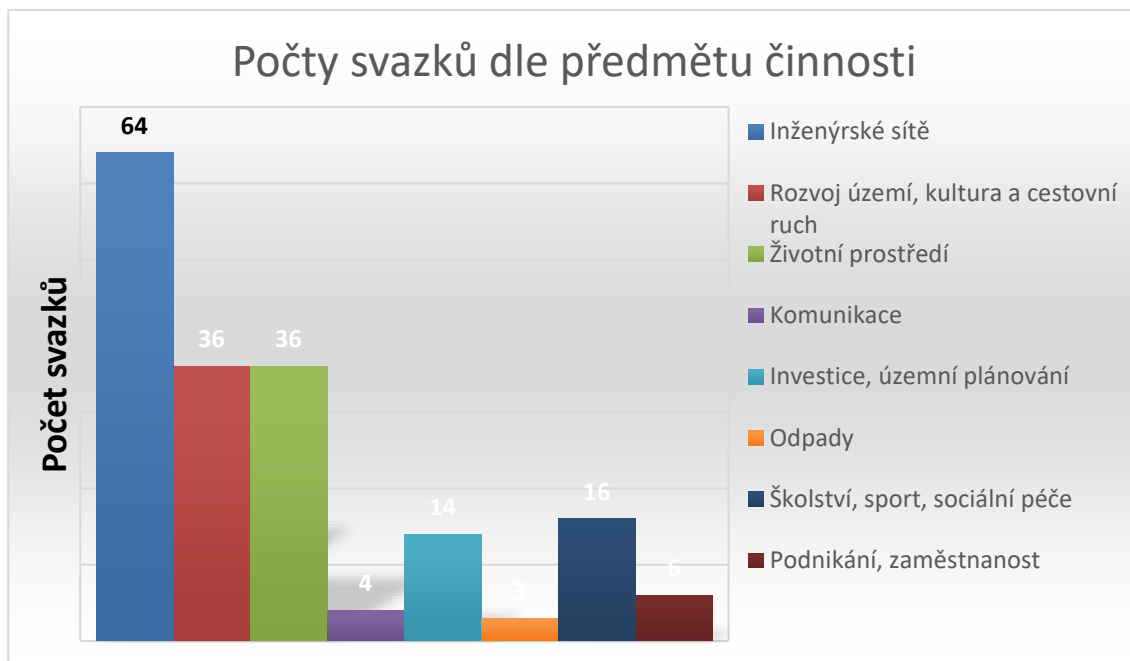
- *úkoly v oblasti požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata.*
- *Správa veřejné zeleně a veřejného osvětlení.*
- *Zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území.*
- *Úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí.*
- *Provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin.*
- *Správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.¹*

Pro snazší vyhledávání v rejstříku a jeho využití veřejným i soukromým sektorem byly předměty činnosti rozděleny do osmi kategorií dle zaměření.

Zastoupení svazků v jednotlivých námi zvolených kategoriích lze vidět v následujícím grafu:

¹⁶ Zákon č. 367/1990 Sb., o obecním zřízení, § 20a, ve znění novely č. 302/1992 Sb.

¹ Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní zřízení), §50

Graf 2: Rozdělení svazků dle předmětu činnosti¹⁵

Jak vidíme na předchozím grafu, nejvíce svazků (64) vzniklo za účelem vybudování, údržby a správy inženýrských sítí. Jedná se především o výstavbu, rekonstrukci a následné využívání těchto sítí. Nejčastějším účelem vzniku je vybudování a provozování kanalizace s čistírnou odpadních vod. Dalším významným účelem je vybudování vodovodu a plynovodu. Svazky po vybudování inženýrských sítí často tyto sítě spravují a provozují. Z této činnosti mají příjmy v podobě vodného a stočného do rozpočtu svazku. Dále můžeme vidět, že 36 svazků se zabývá ochranou životního prostředí.

Některé svazky mají více předmětů činností. Např. svazky, které mají za úkol vybudovat čistírnu odpadních vod a kanalizaci mají často v předmětu ochranu životního prostředí, jelikož tyto témata spolu úzce souvisí. Proto jsou v grafu zobrazeny u obou předmětů. Úplně první dobrovolný svazek obcí v Jihomoravském kraji vznikl za účelem shromažďování a odvozu komunálního odpadu z území členských obcí a jeho nezávadné zpracování. Jedná se o dobrovolný svazek obcí Severovýchod a vznikl 26. 8. 1992. Dalších 10 DSO bylo založeno za účelem vybudování a správy inženýrských sítí. Později se svazky začaly také zaměřovat na rozvoj v oblasti školství, sociální péče, kultury apod.

Jednouúčelově zaměřených svazků je zhruba 39% (49 DSO). Ostatních 78 DSO (61%) je víceúčelově zaměřeno. Mezi obecným zaměřením svazku a konkrétní činností může být někdy rozdíl. Svazky, které jsou víceúčelové, se nejčastěji zabývají činnostmi v oblasti: ochrana životního prostředí, koordinace investic a

¹⁵ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, *SGEM* 2016, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9

územního plánování 16 % (13 DSO), zásobování pitnou vodou, čištění a výstavba čistíren odpadních vod a kanalizace 10 % (8 DSO), sociální péče, inženýrské sítě, kultura, školství a zdravotnictví 5 % (4 DSO).¹⁵

Z dotazníkového šetření, které provedla Bc. Veronika Krestová jsme zjistili že, zhruba 18% respondentů uvedlo, že v budoucnu hodlají svůj předmět činnosti rozšiřovat o další činnosti.

2.4.2 DSO v jihomoravském kraji

V Jihomoravském kraji je registrováno 127 dobrovolných svazků obcí, což představuje 17 % z celkového počtu 747 evidovaných svazků v ČR ministerstvem financí.¹⁵

Krajský úřad Jihomoravského kraje spravuje registr dobrovolných svazků obcí. Pro naše účely jsme byli nuceni tento registr doplnit, opravit a aktualizovat o určitá data např: příjmy, kontaktní údaje, počet obcí ve svazku. Informace jsme získávali na internetových stránkách DSO, případně na internetových stránkách členské obce. Vyhledávali jsme kontaktní informace na DSO, především jejich email a web. Dále jsme do registru doplnili příjmy za poslední tři roky, tj. roky 2013, 2014 a 2015.

Dále jsme aktualizovali a opravovali členské obce. V registru Jihomoravského kraje jsou zapsány jako členské obce ve většině případů ty, které do svazku patřily při zápisu. Od té doby ale v mnoha svazcích některé obce do svazku přistoupily, nebo naopak svazek opustily. Tyto změny v registru kraje nejsou zaznamenány z důvodu, že DSO sice mají povinnost veškeré změny ve svazku ohlásit na příslušný krajský úřad, často však toto nečiní. Dalším nedostatkem registru je, že zde chybí přístup k zakladatelským smlouvám a stanovám, z nichž lze některé údaje vyhledat.

Pro zpracování do relační databáze také bylo nutno vyhledat a opravit několik desítek chyb v názvech obcí. Z výsledné databáze následně bylo vytvořeno několik grafů, které nám dávají užitečné informace o svazcích obcí.

Při analýze nebylo zjištěno, že by některý DSO byl zrušen. Dle zjištění 2 svazky právně stále fungují, ale věcně neplní již svůj předmět činnosti. Mají velmi malý rozpočet řádově do tisíce korun. Dle mého názoru jsou tyto svazky pouze udržovány pro případ, že by obce chtěli v budoucnu začít nějaký společný projekt.

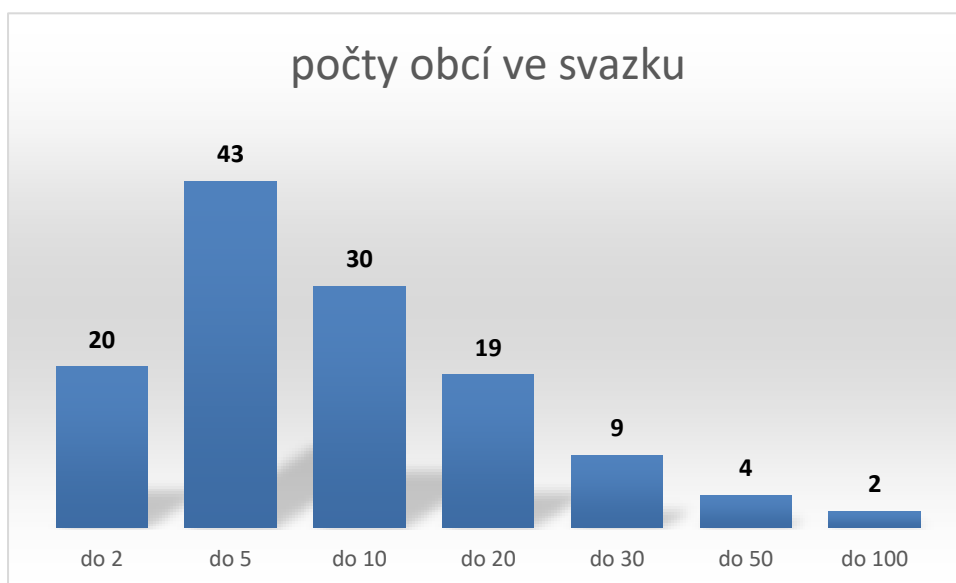
Nakonec Bc. Veronika Krestová rozeslala dotazník do všech DSO. Zajímali nás především informace o předmětu činnosti, financování svazku a investiční plány do budoucna.

Podobně jako v jiných krajích, jsou DSO zakládány pro realizace určitého společného zájmu. Často pro naplnění této spolupráce spolu obce sousedí a

¹⁵ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, *SGEM* 2016, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9

mají tudíž společné hranice. Jako příklad uvedu vodovody a kanalizace. Ve většině případů, pokud DSO realizuje kanalizaci v členských obcích, je tato kanalizace svedena do společné čistírny odpadních vod. V tomto případě je tedy ekonomicky a technicky výhodné, pokud spolu obce sousedí. Společné hranice DSO se vždy nemusí shodovat s hranicemi kraje. V registru DSO Jihomoravského kraje, tedy můžeme narazit na 18 obcí z krajů sousedních. Především se jedná o kraj Vysočina a kraj Olomoucký.¹⁵

Na následujícím grafu můžeme vidět přehled svazků podle počtu členských obcí.

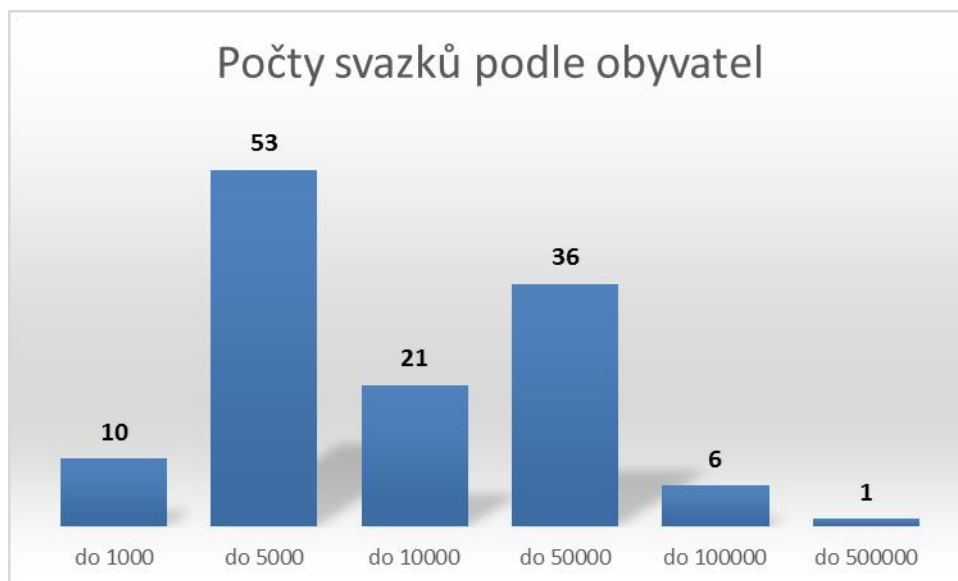

Graf 3: Počet obcí ve svazku¹⁵

Z grafu je patrné, že nejčastěji tvoří svazek deset a méně obcí. Vyplývá to také z jejich nejčastějšího záměru, tedy výstavby, údržby a rekonstrukce inženýrských sítí. Pro tento účel se jeví jako nejlépe využitelná skupina do pěti obcí, které lze inženýrskými sítěmi propojit a jejich náklady spojené s výstavbou a následnou údržbou rozdělit do rozpočtů svých členů. Také čistírka odpadních vod může sloužit pro více obcí společně a náklady pro její výstavbu tedy neleží na jedné obci.¹⁵

Na následujícím grafu lze vidět přehled svazků podle počtu obyvatel, jenž daný svazek sdružuje.

¹⁵ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, SGEM 2016, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9

Graf 4: Počet svazků podle obyvatel¹⁵

Svazky jsou většinou tvořeny obcemi s menším počtem obyvatel, což lze vidět na dalším grafu. Lze předpokládat, že důvodem jsou rovněž úspory při provozování a výstavbě technické infrastruktury a také rozvoj cestovního ruchu.¹⁵

Největší svazek co do počtu sdružených obyvatel je svazek: Cyklistická stezka Brno – Vídeň. Tento počet obyvatel je takto velký především proto, že jedním z členů tohoto svazku je statutární město Brno. Jde o jediný svazek v Jihomoravském kraji, jehož je Brno členem.

¹⁵ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, *SGEM* 2016, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9

3 INTEGROVANÉ ÚZEMNÍ INVESTICE

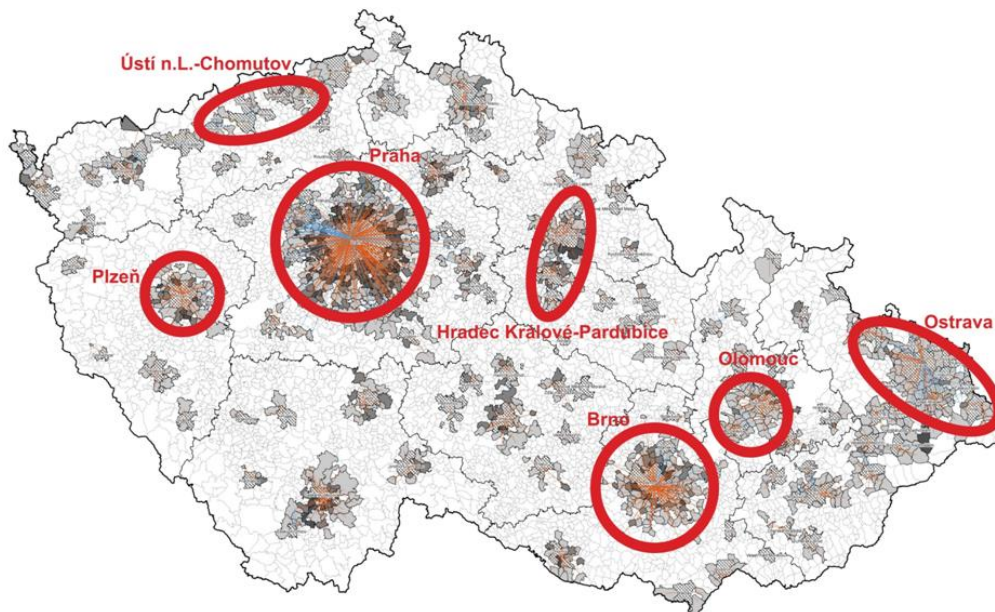
V této kapitole jsou popsány integrované územní investice. Zaměřuji se přitom na Brněnskou metropolitní oblast a na její integrovanou strategii rozvoje pro uplatnění nástroje integrované územní investice.

3.1 INTEGROVANÉ ÚZEMNÍ INVESTICE V ČESKÉ REPUBLICE

Integrovaná územní investice (dále ITI) je novým nástrojem Evropské unie. Umožňuje 4 metropolitním oblastem (Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) a 3 sídelním aglomeracím (Ústecko-chomutovské, Olomoucké a Hradecko-pardubické) s celostátním významem využít v období 2014 – 2020 nové přístupy ke strategickému plánování a financování jejich rozvoje zejména v oblastech:

- Doprava a mobilita
- Vzdělávání a trh práce
- Propojení výzkumných kapacit a aplikace jejich výstupů do praxe
- Inovace a podnikání
- Oblast technické infrastruktury a životního prostředí
- Dále pak může být řešena oblast veřejných služeb (především sociální, zdravotní a vzdělávací).

Na následující mapě můžeme vidět vymezení metropolitních oblastí a sídelních aglomerací.

Obr. 1: Mapa metropolitních oblastí a sídelních aglomerací¹⁶

¹⁶ Brno. Vymezení území Brněnské metropolitní oblasti (BMO). [online]. 20.04.2016 [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: http://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/Strategie_pro_Brno/dokumenty/iti/mapa_ITI.bmp

Pro financování těchto záměrů doporučuje Evropská komise kombinaci finančních prostředků z různých fondů. Nový program umožní financovat aktivity měst a obcí z více než jednoho operačního programu a realizovat projekty v rámci širšího okruhu města, tedy územní aglomerace. Česká republika může z Evropských strukturálních a investičních fondů čerpat v letech 2014–2020 téměř 24 miliard eur prostřednictvím těchto operačních programů:

OPERAČNÍ PROGRAM	ALOKOVANÉ PROSTŘEDKY [mld €]
Integrovaný regionální operační program (IROP)	4,6
Operační program Doprava (OP D)	4,7
Operační program Životní prostředí (OP ŽP)	2,6
Operační program Zaměstnanost (OP Z)	2,1
Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)	4,3
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV)	2,8
Operační program Praha – pól růstu ČR (OP PPR)	0,2

Tabulka 3: Přehled alokovaných prostředků pro operační programy na období 2014-2020¹⁷

Podmínkou pro uplatnění nástroje ITI u vybraných projektů je existence integrované strategie rozvoje metropolitní oblasti. Příprava projektů pro integrované územní investice probíhá postupně od roku 2013. V roce 2014 začaly metropolitní oblasti a aglomerace předkládat první integrované strategie. V druhé polovině roku 2015 byly tyto strategie dokončovány a schvalovány.^{18, 15, 19}

¹⁷ Programy pro programové období 2014-2020. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2016 [cit. 2016-01-01]. Dostupné z: <http://dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

¹⁸ *Integrované územní investice (ITI) v programovém období 2014-2020* [online]. 2015. [cit. 2017-01-09]. ISBN 978-80-7538-016-6. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/fa8320d0-7d96-44c1-a3db-0c4489fba469/ITI-nahled.pdf>

¹⁵ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, *SGEM 2016*, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9

¹⁹ *ISR_BMO_ITI_final_rijen.pdf*. Brno. [online]. 2015 [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: http://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/Strategie_pro_Brno/dokumenty/iti/ISR_BMO_ITI_final_rijen.pdf

3.2 INTEGROVANÁ STRATEGIE BRNĚNSKÉ METROPOLITNÍ OBLASTI

Město Brno zpracovalo integrovanou strategii rozvoje ve spolupráci se společností SPF GROUP, s. r. o. Do procesu tvorby strategie byli zapojeni experti všech relevantních stakeholderů: město Brno, Jihomoravský kraj, obce ORP, neziskový sektor a hospodářská komora. V rámci této strategie je řešeno těchto pět kategorií: doprava a mobilita, životní prostředí, sociální oblast, konkurenceschopnost a vzdělávání. První projekty z této strategie budou realizovány od poloviny roku 2016. V rámci ITI jsou významnými projekty, které jsou připravovány v kategorii doprava a mobilita především tyto:

- Prodloužení tramvajové tratě Osová – Kampus MU v Bohunicích – Realizace projektu bude stát necelou miliardou korun. Hotovo by mělo být do roku 2019.
- Prodloužení tramvajové tratě Bystřec – Kamechy - Realizace projektu bude stát cca 700 milionů korun. Trať by se měla realizovat v průběhu následujících 3 let.
- Nová tramvajová trať – ulice Plotní – V rámci zvýšení dopravní obslužnosti Komárova a rozvojové lokality Jižní centrum vznikne tramvajová trať vedená ulicí Plotní, automobilová doprava bude svedena na ulici Dornych.^{15, 18}

3.3 BRNĚNSKÁ METROPOLITNÍ OBLAST

Pro správné strategické plánování je podstatné určit, jak velká Brněnská metropolitní oblast skutečně je. To znamená, jak velké funkční území má denně některé vazby s městem Brnem. Za tímto účelem byla zpracována studie: **Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace.** Na základě této studie bylo určeno, že Brněnská metropolitní oblast zahrnuje 167 obcí, z toho celkem 16 obcí má status města a 10 obcí status městyse. V Brněnské metropolitní oblasti tedy žije více než 600 000 obyvatel a rozprostírá se na oblasti 1 755,3 km². Bylo také zjištěno, že zatímco v roce 1991 bylo Brno cílem pro 251 významných proudů pracovní dojížděky, v roce 2011 to bylo již 388 významných proudů. Ze studie i na základě těchto údajů tedy vyplývá, že za posledních 10 let se postavení Brna v rámci Jihomoravského kraje značně posílilo a Brno se stává stále významnějším spádovým místem celé oblasti.

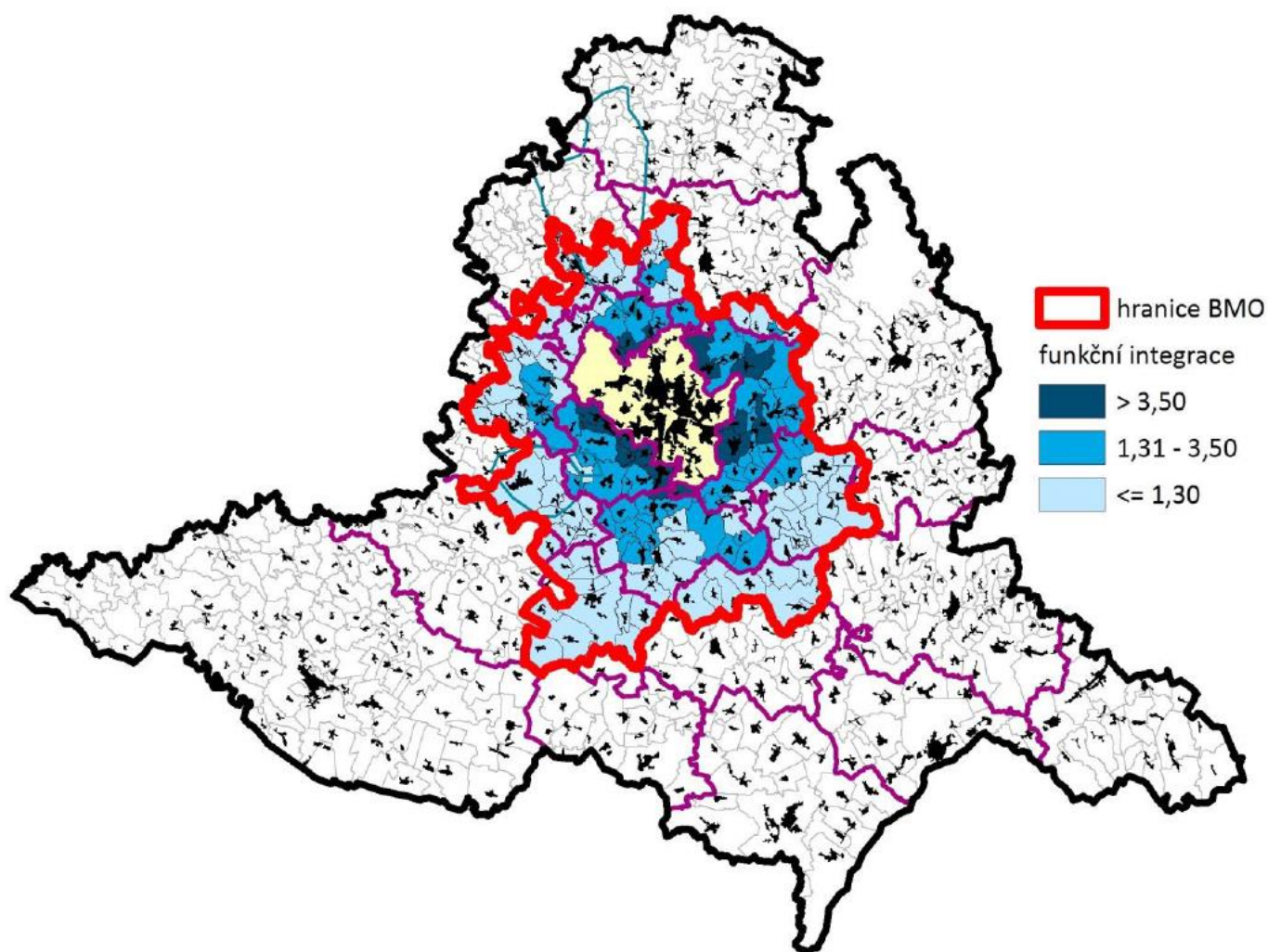
Na následující mapě obr. 2 můžeme vidět rozložení Brněnské metropolitní oblasti v rámci Jihomoravského kraje.

Do území brněnské aglomerace byly zařazeny obce, které splňují současně tato 2 kritéria:

¹⁵ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, *SGEM* 2016, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9

¹⁸ *Integrované územní investice (ITI) v programovém období 2014-2020* [online]. 2015. [cit. 2017-01-09]. ISBN 978-80-7538-016-6

- poměr lidí, kteří dojíždějí přes den z obce od Brna k celkovému počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva obce je větší než 25 %,
- dostupnost centra města Brna z obcí, prostředky hromadné a individuální dopravy je v časovém limitu 40 minut.^{15, 19, 20}

Obr. 2: Poloha BMO v rámci Jihomoravského kraje²¹

¹⁵ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, *SGEM 2016*, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9

¹⁹ ISR_BMO_ITI_final_rijen.pdf. Brno. [online]. 2015 [cit. 2017-01-09].

²⁰ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, *SGEM 2016*, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9

²¹ Brno. Vymezení území Brněnské metropolitní oblasti (BMO). [online]. 20.04.2016 [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: http://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/Strategie_pro_Brno/dokumenty/iti/BMO_v_JMK.jpg

3.3.1 Technická infrastruktura a kapacita inž. sítí v BMO

V Brněnské metropolitní oblasti bylo v roce 2011 (kdy jsou dostupná poslední data z SLDB, která jako jediná sledují připojení domů a bytů na jednotlivé inženýrské sítě) napojeno na vodovod 99,46 % obyvatel v obydlených domech. To je téměř stejně jako v Jihomoravském kraji nebo České republice. Veřejný vodovod je tedy dostupný prakticky ve všech sídlech BMO včetně velké většiny nejmenších sídel. O něco málo více obyvatel v obydlených domech, než je celorepublikový průměr (a o něco méně, než je průměr za Jihomoravský kraj), má v domácnosti plynovou přípojku. Plynofikaci BMO lze tudíž rovněž označit za dostačující, resp. adekvátní. Významnou slabinou je však počet obyvatel s připojením na kanalizační síť. Ten dosud v BMO nedosahuje ani 60 %, což je výrazně méně než krajský (82,6 %) i celorepublikový (77,4 %) průměr. Paradoxně jsou tak na kanalizaci častěji připojeny byty v menších sídlech v okrajových částech Jihomoravského kraje než v samotné BMO. V případě obydlených domů, kde je zaveden plyn i kanalizace, se v oblasti nachází i velká část obcí s nízkým podílem této vybavenosti (do 20 %), některé obce jsou dokonce zcela bez plynu i kanalizace. Tento problém lze tedy označit za jeden z ústředních v oblasti technické infrastruktury a životního prostředí. Nelze přitom předpokládat, že by se podíl obyvatel v bytech napojených na kanalizaci v BMO během 4 let, které uplynuly od posledního SLDB, zstatně zvýšil.¹⁹

V následující tabulce můžete vidět procentuálně vyjádřený podíl obyvatelstva s připojením na inženýrské sítě.

	BMO	JMK	ČR
Podíl obyvatel s vodovodní přípojkou	99,46	99,70	99,73
Podíl obyvatel s plynovou přípojkou	78,20	83,44	68,29
Podíl obyvatel s kanalizační přípojkou	58,40	82,55	77,37

Tabulka 4: Podíl obyvatel s připojením na inženýrské sítě¹⁹

3.3.2 Porovnání BMO se svazky obcí

Pokud porovnáme data z registru svazků obcí se seznamem obcí patřících do BMO, zjistíme, že 78 obcí z BMO je již členem dobrovolného svazku obcí s předmětem činnosti zaměřeným na kanalizace. V případě vodovodů je těchto obcí 82. Jelikož obcí v BMO je 167, nedosahuje zapojení obcí do DSO s předmětem činnosti zabývajícím se inž. sítěmi ani 50%. Z hlediska vybavenosti domácností vodovodem je situace v BMO velmi dobrá. V případě kanalizací by pro obce, které nejsou zapojeny do žádného DSO, mohlo být řešením právě zapojení do integrovaných územních investic.

¹⁹ ISR_BMO_ITI_final_rijen.pdf. Brno. [online]. 2015 [cit. 2017-01-09].

4 ANALÝZA VEŘEJNÉHO REGISTRU SVAZKŮ OBCÍ JMK

Krajský úřad Jihomoravského kraje spravuje registr dobrovolných svazků obcí. Registr existuje v elektronické formě. Do tohoto registru by měly být zaznamenány veškeré změny, které ve svazku proběhnou, jako například změna členů svazku, změna nebo rozšíření předmětu činnosti apod. Často jsme se při naší kontrole tohoto registru setkali s tím, že tyto informace aktuální nejsou. Obce sice mají podle zákona povinnost veškeré změny hlásit na příslušný krajský úřad, často však toto nečiní. Databáze je pak neaktuální a neúplná a nepodává přesné údaje. I z těchto důvodů jsme byli nuceni tuto databázi zrevidovat a aktualizovat. V této kapitole se proto věnuji popisu naší práce na registru svazků obcí.

4.1 SPECIFICKÝ VÝZKUM

Veřejný registr svazků obcí a svazky obcí byly předmětem našeho výzkumu: Využití registru svazků obcí pro marketingové potřeby výzkumu a vývoje na FAST. Výzkum probíhal pod záštitou Ústavu stavební ekonomiky a řízení pro vědecké centrum Fakulty stavební AdMaS při VUT v Brně. Na výzkumu se podílela PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincová, Ing. Gabriela Kocourková, Ph.D., PhDr. Dana Linkeschová, CSc. a doc. Ing. Alena Tichá, Ph.D. jako konzultant. Studenti podílející se na výzkumu byli Bc. Veronika Krestová, Bc. Zuzana Netolická a Bc. Petr Štrich. Výstupem výzkumu byly tyto tři odborné články, které byly prezentovány na dvou mezinárodních vědeckých konferencích v České republice a v Bulharsku:

- HRABINCOVÁ, D.; KOCOURKOVÁ, G.; LINKESCHOVÁ, D.; KRESTOVÁ, V.; NETOLICKÁ, Z.; ŠTRICH, P., ANALYSIS OF THE ACTIVITIES OF PUBLIC ASSOCIATIONS OF MUNICIPALITIES AND POSSIBILITIES FOR THEIR FURTHER DEVELOPMENT , příspěvek na konferenci *People, Buildings and Environment 2016 (PBE2016)*, ISSN 1805-6784, VUT V Brně, FAST, Brno, 2016
- KOCOURKOVÁ, G.; HRABINCOVÁ, D.; NETOLICKÁ, Z.; ŠTRICH, P., USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES , příspěvek na konferenci *3 International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences and Arts SGEM 2016*, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9, International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences and Arts, Bulharsko, 2016
- LINKESCHOVÁ, D.; KOCOURKOVÁ, G.; KRESTOVÁ, V., NEEDS OF PUBLIC ADMINISTRATION SECTOR IN THE SOUTH MORAVIAN REGION OF THE CZECH REPUBLIC MAKING USE OF ASSOCIATION OF MUNICIPALITIES AND ITS REGISTER , příspěvek na konferenci *3 International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences and Arts SGEM 2016*, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9, International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences and Arts, Bulharsko, 2016

4.2 DATABÁZE VEDENÁ JIHOMORAVSKÝM KRAJSKÝM ÚŘADEM

Níže na obrázku č. 3 můžeme vidět část registru, který je vedený na krajském úřadě. Krajský úřad by měl každému tento registr poskytnout, protože je ze zákona veden jako veřejný. Registr obsahuje informace o názvu svazku, sídle a adrese svazku a předmětu činnosti. Dále obsahuje informaci, pod který okres svazek spadá, kdy byl založen a které obce jsou členem. Poslední pole je datum zániku svazku. V Jihomoravském kraji jsme však nenalezli ani jediný svazek, který by doposud zanikl. Databáze obsahuje celkem 127 Dobrovolných svazků obcí. Svazky sdružují celkem 1235 obcí. Jelikož je v JMK zhruba 672 obcí, znamená to, že některé obce figurují ve dvou nebo více svazcích. Také jsou v tomto čísle zahrnuty obce z jiných krajů, kterých je zhruba do dvaceti.

Rejstřík svazků obcí vedený Krajským úřadem Jihomoravského kraje k 1.9.2015								
Okres	Den vzniku	Datum zániku	IČO	Název	Sídlo	Adresa	Předmět činnosti	Členové
Blansko	20. 4. 1993		49468952	„Svazek vodovodů a kanalizací“ měst a obcí	Boskovice	ul. 17. listopadu 14, 680 01 Boskovice	Účelem svazku je zabezpečení zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod obcí sdružených ve svazku a rozvoj vodárenských soustav, kanalizací a ČOV.	Bedřichov, Benešov, Blansko, Borotín, Bořítov, Boskovice, Brův – Jeneč, Bukovice, Cetkovice, Chrov, Černá Hora, Čermovice, Dešná, Doubavice, Habrůvka, Holštejn, Chrudimchy, Jedovnice, Knežves, Kořenec, Kotrčovice, Krasová, Křhová, Křetín, Křtiny, Kunčina Ves, Kunice, Kuničky, Laznov, Letovice, Lhota Rapotina, Lhota u Hodonína, Tasovice, Čermovice
Blansko	16. 9. 1999		69724008	Sdružení obcí pro realizaci plynofikace Halasovo Kunštátsko	Hodonín	Hodonín 25, 679 71 Lysice	Zabezpečení plynofikace obcí Halasovo Kunštátsko.	Hodonín, Tasovice, Čermovice
Blansko	29. 9. 1999		69744009	Spolek pro rozvoj venkova Moravský kras	Jedovnice	Havlíčkovo nám. 71, 679 06 Jedovnice	Spolupráce při rozvoji venkova.	Březina, Bukovina, Bukovinka, Habrůvka, Holštejn, Hostěnice, Jedovnice, Kotrčovice, Krasová, Křtiny, Kuličkov, Kuničky, Lipovec, Němčice, Olomučany, Ostrov u Mac, Rájec-
Blansko	29. 6. 2000		70844160	Mikroregion Letovičko	Letovice	Městský úřad Letovice, Masarykovo nám. 19, 679 61	Udržení, obnova a rozvoj místních kulturních tradic. Soc. a ekonomický rozvoj členských obcí.	Dešná, Horní Poříčí, Horní Smržov, Křetín, Laznov, Michov, Visky, Paměťce, Prostřední Poříčí, Roubanina, Svrchov, Svoboda, Vranová, Petrov, Letovice, Chrudimchy, Sulčkov
Blansko	14. 8. 2000		70859736	Sdružení obcí Kunštátsko - Lysicko	Kunštát	nám. Krále Jiřího 106, 679 72 Kunštát	Spolupráce při rozvoji venkova a udržení obnova a rozvoj místních tradic.	Bedřichov, Býkovice, Čermovice, Dlouhá Lhota, Dmovice, Hodonín, Kozárov, Křhová, Kunčina, Kunice, Kunštát, Lhota u Lysic, Lysice, Makov, Nýrov, Rozsaz u Kunštátu, Sebranice,
Blansko	18. 12. 2001		70972818	Malá Haná	Cetkovice	Náves 168, Cetkovice, 679 38	Vzájemná podpora ve společných zájmech jako jsou životní prostředí a rozvoj tech. infrastruktury.	Velké Opatovice, Cetkovice, Uhřetice, Úsobno, Borotín, Malá Roudka, Světlá, Vanovice, Šebetov
Blansko	11. 1. 2002		70951977	Svazek obcí „Svitava“	Skalice nad Svitavou	Skalice nad Svitavou 48, 679 01 Skalce nad Svitavou	Spolupráce při rozvoji venkova a udržení obnova a rozvoj místních tradic.	Doubavice nad Svitavou, Svitávka, Chrudimchy, Jablonoř, Kuničky, Lhota Rapotina, Obora, Skalce nad Svitavou, Újezd u Boskovic
Blansko	5. 2. 2002		70957959	“Olešnicko“	Olešnice	Olešnicko nám. Míru 20, 679 74	Vzájemná podpora ve společných zájmech jako jsou životní prostředí a rozvoj tech. infrastruktury.	Olešnice, Křténov, Chrov, Louka, Knežves, Rozsážka, Lhota u Olešnice, Ústup, Sulčkov
Blansko	20. 5. 2002		71193243	Svazek obcí Černoohorsko	Černá Hora	Černá Hora nám. Míru 50, 679 21 Černá Hora	Vzájemná podpora ve společných zájmech jako jsou životní prostředí, územní plánování a investiční akce.	Černá Hora, Bořítov, Žemomník, Malá Lhota
Blansko	14. 6. 2002		71185585	Svazek obcí Boskovicko	Boskovice	Masarykovo nám. 1/2, 680 18 Boskovice	Vzájemná podpora ve společných zájmech jako jsou životní prostředí a rozvoj tech. infrastruktury.	Boskovice, Benešov, Chrudimchy, Knínice, Kořenec, Lhota Rapotina, Ludvíkov, Okrouhlá, Sudice, Suchý, Újezd u Boskovic, Valchov, Vážany, Velenov, Žďárná
Blansko	19. 3. 2003		71160388	“Svazek obcí Sloup, Šošůvka - ČOV a kanalizace“	Sloup	Sloup č.p. 1, 679 13 Sloup	Vybudování společné kanalizace s přečerpací stanicí v obci Šošůvka a dokončení kanalizace v obci Sloup.	Sloup, Šošůvka
Blansko	8. 10. 2003		71188720	Svazek obcí pro výstavbu rychlostní komunikace R43	Boskovice	Masarykovo nám. 1/2, 680 18 Boskovice	Urychlení výstavby rychlostní komunikace R43 a její rozvoj.	Boskovice, Moravská Třebová, Skalce nad Svitavou, Svitávka, Jevíčko, Velké Opatovice, Kuřim, Knínice u Boskovic, Černá Hora, Vanovice, Borotín, Světlá, Cetkovice, Sebetov, Kunštát,
Blansko	11. 2. 2005		71246851	Svazek obcí Doubravice nad Svitavou, Kuničky, Obora a Újezd u Boskovic	Doubravice nad Svitavou	Nám. Svobody 31, 679 11 Doubravice nad Svitavou	Výstavba splaškové kanalizace v členských obcích a následně její provoz.	Doubravice nad Svitavou, Kuničky, Obora, Újezd u Boskovic
Blansko	11. 1. 2012		72558920	Svazek obcí Dmovice	Dmovice	Dmovice č.p. 102,679 76 Dmovice u Lysic	Ochrana společných zájmů a prosazování společných zájmů při rozvoji území.	Dmovice, Kunice, Lhota u Lysic, Zbraslavce
Břeclav	28. 4. 1999		69650284	Region Podluží	Lanžhot	Náměstí 177/2, 691 51 Lanžhot	Spolupráce a rozvoj regionu např. v oblasti státní správy, kultury a cestovního ruchu.	Dolní Bojanovice, Hrušky Josef, Kostice, Ladná, Lanžhot, Lužice, Mikulčice, Moravská Nová Ves, Moravský Žítšov, Nový Poddvorov, Prušánky, Starý Poddvorov, Tydnice,
Břeclav	16. 2. 2000		70419027	Mikulovsko	Břeží	Hlavní 113, 691 81 Břeží	Ochrana životního prostředí, koordinace investičních akcí a koordinace rozvoje území.	Bavory, Brod nad Dyjí, Břeží, Dobré Pole, Dolní Dunaňovice, Dolní Vástonice, Dmholc, Horní Vástonice, Jevišovka, Kletnice, Mikulov, Milovice, Novosedly, Nový Přerov,

Obr. 3: Rejstřík svazků obcí vedený Krajským úřadem Jihomoravského kraje²²

4.3 DOPLNĚNÍ A AKTUALIZACE DAT DO REGISTRU

Jelikož data v registru spravovaném krajským úřadem nebyla kompletní, aktuální a obsahovala určité chyby, bylo nutné registr projít, data opravit a aktualizovat. Na tomto úkolu jsem pracoval společně s Bc. Veronikou Krestovou a s Bc. Zuzanou Netolickou. Každý jsme měli na starost jednu třetinu databáze. To znamená, každý musel vyhledat informace zhruba o 42 svazcích. Pro naše účely jsme se rozhodli databázi rozšířit o informace o kontaktní emailové adrese, nebo telefonu na příslušný svazek. Pokud svazek nebo obec, kde svazek sídlí má webové stránky, přidali jsme do naší databáze odkaz. Dále jsme vyhledali příjmy svazku za rok 2013, 2014 a 2015. V některých případech jsme doplnili i navrhované příjmy za rok 2016. Některé příjmy se však nepovedlo dohledat vůbec. Jako poslední pole jsme přepočítali počet obcí ve svazku. Tento údaj dále sloužil ke kontrole správného propojení tabulek při vytváření relační databáze. Veškeré informace jsme hledali především na internetových stránkách svazků obcí, popř. na stránkách obce, kde svazek sídlí. Jako poslední Bc. Zuzana Netolická zařadila veškeré svazky obcí dle předmětu činností. Jako hlavní předměty činností jsme zvolili:

1. Inženýrské sítě
2. Rozvoj území, kultura a cestovní ruch
3. Životní prostředí
4. Komunikace
5. Investice, územní plánování
6. Odpady

Pokud se svazek zabývá inženýrskými sítěmi, bylo dále vyplněno, kterými sítěmi se zabývá. Šlo o tyto tři:

- Vodovody
- Kanalizace a ČOV
- Plyn

Toto rozdělení bylo zaznamenáno do samostatné tabulky a následně zpracováno do relační databáze. Po provedení analýzy, aktualizování a doplnění údajů mi kolegyně předaly svá data a já jsem je následně zpracoval do výsledných tabulek, aby data byla konzistentní. Těmito daty poté byla naplněna vytvořená relační databáze.

Od tohoto okamžiku se naše práce na specifickém výzkumu rozdělila.

Bc. Veronika Krestová dále pracovala na své práci na téma „Potřeby veřejného sektoru při využití svazků obcí a jejich registru“. Práce se zabývá provedením průzkumu marketingových potřeb dobrovolných svazků obcí v Jihomoravském kraji. Zaměřuje se především na důvody vzniku této formy spolupráce a v závěru doporučuje postupy pro využití ve stavebnictví. V teoretické části se

²² Rejstřík svazků obcí. . [online]. [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=221102&TypeID=61

zabývá základními pojmy z této problematiky. V praktické části jsou pak zadány hypotézy, které chce na základě dotazníků a rozhovoru potvrdit nebo vyvrátit.

Bc. Zuzana Netolická se ve své práci zabývá analýzou a využitím rejstříku dobrovolných svazků obcí. V teoretické části je práce zaměřena na definování spolupráce obcí, konkrétně na dobrovolné svazky obcí, a možnosti financování veřejných investic. Praktická část se zabývá analýzou rejstříku dobrovolných svazků obcí Jihomoravského kraje, která byla součástí specifického výzkumu. Poté jsou porovnány možnosti financování vybraného projektu samostatnou obcí a využitím institutu dobrovolného svazku obcí.

Při výzkumu jsme došli k závěru, že veškeré svazky obcí jsou potencionálně využitelné z hlediska stavebních investic. Proto celý registr všech svazků obcí je užitečný pro budoucí uživatele. Zejména z důvodu, že obsahuje kontakt, webové stránky, a příjmy za poslední tři až čtyři roky. Díky těmto informacím se značně urychluje a usnadňuje práce budoucím uživatelům registru.

Upravená databáze pak vypadá takto:

íčko	název	datum vzniku	okres	sídlo	adresa	předmět činnosti	obce	web	email	2013	2014	2015	2016
127496	DSO ČOV Dyjakovičky-Chvalovice	5.12.2012 0:00	Znojmo	Dyjakovičky	Dyjakovičky 1, 669 02 Znojmo 2	Provozování společného zařízení pro odvádění a likvidaci odpadních vod.	Dyjakovičky, Chvalovice	http://dso-cov-dyjakovicky-chvalovice.wnebrode.cz/	dso.cov@seznam.cz	1350746	2319408	2122000	
1287371	Skupinový vodovod Žerotice	12.12.2012 0:00	Znojmo	Kyjovice	Kyjovice 2, 671 61	Zajištění provozování vodovodu pro veřejnou potřebu v členských obcích.	Kyjovice, Vřetice, Žerotice	http://obcekyjovice.cz/dso-skupinovy-vodovod-zerotice/os-1004	obcekyjovice@tiscali.cz	277260	531464	420900	
45638706	Dobrovolný svazek obcí NIVA	8.7.1997 0:00	Znojmo	Božice	Božice 380, 671 64	Spolupráce členů v oblasti školství, živ. prostředí a podnikání.	Bořetice, Božice, Břežany, Čelčovice, Mladkovice, Pravice, Velký Karlov	http://www.dsoniva.cz/index.php?mde=240&id=cs&oid=267467	info@niva.cz	135847	113763	65500	
45671745	VODOVODY A KANALIZACE ZNOJEMSKO	2.7.1993 0:00	Znojmo	Znojmo	Korkova 20, 669 02 Znojmo	Zabezpečení zásobování pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod, rozvoj vodárenských soustav, kanalizací a ČOV obcí sdružených ve svazku.	Bežkov, Blížkovice, Bohutice, Bojanovice, Boskovice, Božice, Branišovice, Citonice, Ctidružice, Černín, Damnice, Dobšice, Dobřínsko, Dolenice, Dyjakovičky, Havraníky, Hevlín, Hluboké Mašůvky, Horní Břečkov, Hrabětice, Hr.	http://www.vakznojensko.cz/	vakznojensko@znojmo.cz	252171294	955096632	763041	90420000
46937005	Dobrovolný svazek obcí Severovýchod	26.8.1992 0:00	Hodonín	Kyjov	Havlíčkova 1398/49a, 697 01	Shromažďování a odvoz komunálního odpadu z území členských obcí a jeho nezávadné zpracování.	Archlebov, Bukovany, Bzenec, Čejč, Čelčovice, Damborice, Domanín, Dražůvky, Hovorany, Hýčkův Ježov, Karlín, Kefčany, Kostelec, Kyjov, Labut, Lovčice, Moravany, Moravský Písek, Násedlovice, Nechalín, Nenkovice, Ostrovánky, Skalka, Skornice, Sobůlky, Sta.		info@sestavrakov.cz	39309000	3656000	5211400	
49137468	„Dobrá voda“	2.12.2002 0:00	Břeclav	Němčický	Němčický č.p. 221, 691 07	Ochrana a prosazování společných zájmů v oblasti sociální péče, inženýrských sítí a kultur.	Boleradice, Horní Bojanovice, Němčický, Vrbice	http://www.mestys-olbramovice.cz/	nemicky@nemicky.cz		3000	4000	
49439235	Svazek obcí B.O.B. - ČOV	11.4.1994 0:00	Znojmo	Olbramovice	Olbramovice, 671 76	Ochrana životního prostředí a příprava výstavby čistíren pro obce sdružené ve Svazku.	Branišovice, Olbramovice, Bohutice	http://www.mestys-olbramovice.cz/	podatelna@branišovice.vlny.cz	134		100	
49457004	Svazek vodovodů a kanalizací Tišnovsko	2.8.1992 0:00	Brno-venkov	Tišnov	nám. Míru 111, 666 01 Tišnov	Zabezpečení zásobování pitnou vodou a odvádění a čištění odpadních vod na území členských obcí.	Tišnov, Hradčany, Heroltice, Březina, Čebín, Drašov, Lomnička, Železná, Sertice, Malhostovice, Šerokvice, Předklášteří, Maršov, Moravské Knínice, Rozdrojovice, Braníškov, Láňanky, Bělčice - Křepetov, Jinačovice, Újezd u Tišnova	www.svazek-tisnov.cz/	svazek.vak@vlny.cz	28362000	26463000	135552000	
49458191	Vodárenský svazek "Břešsko"	10.8.1992 0:00	Brno-venkov	Veverská Bítýška	Obecní úřad Veverská Bítýška, Na Městečku 72, 664 71	Zabezpečení zásobování pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod, rozvoj vodárenských soustav, kanalizací a ČOV obcí sdružených ve svazku.	Veverská Bítýška, Chudčice		vod.svazek@obecveverskabityska.cz, obecniurad@chudcice.cz, epodatelna@chudcice.cz	5595900	5242000	5981500	
49458833	Svazek obcí pro vodovody a kanalizace - Šlapanice	4.8.1993 0:00	Brno-venkov	Šlapanice	Masarykovo nám. 100/7, 664 51	Ochrana životního prostředí a zajištění zásobování vodou.	Šlapanice, Babice nad Svítavou, Blázovice, Jirňovice, Kobylnice, Kovalovice, Mokrá - Horákov, Podolí, Ponětovice, Pozoří, Prace, Tvarožná, Slvice, Velatice, Vlničné Šumice	www.svazek-slapanice.cz/	stankova@slapanice.cz, hlavat@seznam.cz	39257000	41012400	350303000	

Obr. 4: Doplněný a aktualizovaný rejstřík svazků obcí Jihomoravského kraje *

4.3.1 Příjmy dobrovolných svazků obcí Jihomoravského kraje

Příjmy dobrovolných svazků obcí jsou nejdůležitějším kritériem při rozhodování, jaké investiční projekty budou svazky realizovat. Zákon ukládá všem obcím povinnost své rozpočty a výsledky hospodaření zveřejňovat. Tento zákon platí také pro právnické a jiné osoby zřizované příslušnou obcí, nebo pokud je obec součástí této právnické osoby. Dle tohoto zákona by tedy měly obce zveřejňovat rozpočet DSO, kterého jsou členy. Ne vždy však je lehké tento rozpočet dohledat. Pokud DSO realizuje nebo se nějakým způsobem podílí na realizaci projektu nebo programu spolufinancovaného z dotací Evropské unie, musí ve svém rozpočtu uvést objem takto čerpaných financí.

Na některé dotační programy a projekty by samostatné obce se svými příjmy a rozpočty nedosáhly. Jedním z řešení je právě založení DSO.

Na základě našeho vyhledávání a analýzy jsme zjistili následující příjmy, které jsou shrnuty v následujícím grafu. Při vyhledávání příjmů DSO jsme se zaměřili na roky 2013, 2014 a 2015.¹⁵

Graf 5: Celkové příjmy svazků za roky 2013, 2014 a 2015¹⁵

Výrazný nárůst příjmů v roce 2014 a 2015 lze zdůvodnit dočerpáním prostředků z operačních programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) v minulém období 2007 – 2013. Programy pro léta

* Vlastní zpracování

¹⁵ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, SGEM 2016, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9

2014 – 2020 začaly být v České Republice vyhlašovány teprve v prvním čtvrtletí roku 2016 a je na ně vyčleněno téměř 24 miliard eur.¹⁵

Jak můžeme vidět v roce 2014 dosáhl objem příjmů DSO téměř 2 miliardy korun. Dle zkušenosti, jelikož jde i o účelové evropské dotace, je většina z těchto peněz dále investována, proto jsou DSO zajímavými investory pro firmy a soukromý sektor.

4.3.2 Možné zdroje financování

Po revizi a následné aktualizaci a doplnění dat ve stávajícím registru dobrovolných svazků obcí jsme zjišťovali, jaká část příjmů pochází z příspěvků jednotlivých členů svazků a jaká část z dotačních zdrojů. Informace jsme zjišťovali jak z rozpočtů jednotlivých svazků, tak z dotazníkového šetření, které provedla Bc. Veronika Krestová. Zjistili jsme, že svazky využívají především financování z dotačních zdrojů. Příspěvky od jednotlivých členů svazku jsou využívány v menší míře. Jako dotační zdroje jsou využívány jak EU Funds tak dotace krajské.¹⁴

4.3.3 Program rozvoje Jihomoravského kraje

Vzhledem k tomu, že se zabýváme pouze registrem DSO Jihomoravského kraje, zaměřili jsme se na dotační programy z rozpočtu pouze Jihomoravského kraje. Tyto programy mají časově stanovený příjem žádostí, a tak *jsme omezili následující seznam pouze na projekty, na které lze podat žádost do roku 2017. Jsou to tyto dotační programy určeny pro oblasti:*

hospodaření v lesích a zlepšení stavu lesů, jeho mimoprodukční funkce, udržitelné hospodaření a zachování biologické rozmanitosti Jihomoravského kraje 2013 – 2019

vodního hospodářství, výstavbu a obnovu vodohospodářské infrastruktury.¹⁵

4.3.4 Přehled čerpání evropských dotací DSO JMK

Důležitým okamžikem pro dobrovolné svazky obcí byl vstup české republiky do Evropské unie 1. 5. 2004. Po tomto vstupu vzniklo plno dotačních programů, do kterých se DSO mohou zapojit.

V příloze č. 6²³ lze vidět přehled všech realizovaných projektů v letech 2007-2016, kde jako zdroj financování byly použity také evropské dotace. Jedná se především o projekty spojené s výstavbou inženýrských sítí a čističek

¹⁵ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, SGEM 2016, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9

²³ DotaceEU. EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ A INVESTIČNÍ FONDY. [online]. 31.12.2016 [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: [HTTP://WWW.STRUKTURALNI-FONDY.CZ/GETMEDIA/2447DD2B-B03C-49A7-AFFC-FDA1B9B1334B/PREHLED_PROJEKTU_20160603UPRAVENO.XLSX](http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/2447DD2B-B03C-49A7-AFFC-FDA1B9B1334B/PREHLED_PROJEKTU_20160603UPRAVENO.XLSX)

odpadních vod v členských obcích, které byly realizovány z operačního programu životního prostředí. Celkově již odčerpané prostředky z EU činily do konce roku 2015 téměř 4,3 miliardy Kč pouze za projekty realizované DSO Jihomoravského kraje. Další téměř jedna miliarda zbývá dočerpat na již probíhajících projektech.

5 ZPRACOVÁNÍ RELAČNÍ DATABÁZE

Pro práci s takto velkým množstvím dat jsem se rozhodl data zpracovat do relační databáze. Jelikož jsme pro náš výzkum potřebovali určité výstupy ve formě sestav, tabulek, grafů, výpočtů apod. musela být data zpracována v relační databázi. Tyto výstupy se pak vytvářely z této databáze. Pro velké množství dat nešla práce a výpočty dělat ručně. V této kapitole je popsána práce s relační databází a zpracování dat z registru. Relační databázi lze nalézt v příloze č. 5.

5.1 VOLBA VHODNÉHO PROGRAMU

Pro tyto účely jsem použil program Access. Tento program jsem si vybral především pro jeho přehlednost, a také pro jeho rozšířenost. Pokud by někdo chtěl dále z databází pracovat, je velká pravděpodobnost, že s tímto programem bude umět pracovat.

5.2 ZPRACOVÁNÍ DAT

Při vytváření databáze a práci s databází bylo nutno data často upravit. V mnoha případech byla chyba v názvu obce. Pokud tato chyba nebyla odstraněna, nedošlo ke správnému propojení dat. Výsledky pak byly zkresleny. V Jihomoravském kraji je také mnoho obcí, které mají stejný název. Proto jsem musel pro naše účely k obcím připsat např. název okresu, aby v databázi bylo jednoznačně určeno, o kterou obec se jedná. Správnou funkčnost databáze jsem mohl ověřit podle pole počet obcí ve svazku, které jsme počítali ručně v původním registru.

5.2.1 Tabulka svazků

Tabulka obsahuje veškeré sloupce jako náš aktualizovaný a doplněný registr. Po upravení všech dat došlo pouze k naimportování do připravené relační databáze. Díky tomuto kroku jsme mohli s databází pracovat v širším okruhu a mohli jsme vytvářet obsáhlejší a propracovanější výstupy.

5.2.2 Tabulka obcí

K hlavní tabulce, která obsahuje aktualizovaný registr svazků obcí, jsem doplnil tabulku obcí. Tato tabulka obsahuje informace o všech obcích Jihomoravského kraje, ať už patří nebo nepatří do některého svazku. Do tabulky byly také přidány obce ze sousedních krajů, které jsou členem některého svazku zapsaného v registru jihomoravského kraje. Tabulka obsahuje:

- Kód obce: jedná se o unikátní kód každé obce ČR
- Kód okresu: jedná se o unikátní kód okresu, do kterého obec patří
- Název obce
- Počet obyvatel

Tabulka poté byla naplněna daty z českého statistického úřadu. Tato data jsou aktuální k datu 1. 1. 2016. Tabulka vypadá takto:

kod	kod okresu	název	počet obyvatel
581291	CZ0641	Adamov	4549
586030	CZ0645	Archlebov	882
582794	CZ0643	Babice nad Svitavou	1141
582808	CZ0643	Babice u Rosic	739
593729	CZ0647	Bantice	283
584304	CZ0644	Bavory	403
581313	CZ0641	Bedřichov	251
593737	CZ0647	Běhařovice	385
581321	CZ0643	Běleč	194
581330	CZ0641	Benešov	658
593745	CZ0647	Bezkov	200
582824	CZ0643	Bílovice nad Svitavou	3585
582832	CZ0643	Biskoupky	194

Tabulka 5: Ukázka tabulky obcí z relační databáze*

5.2.3 Tabulka okresů

Tabulka okresů je propojena s tabulkou obcí přes kód okresu. Tabulka tedy obsahuje pouze kód okresu a název okresu.

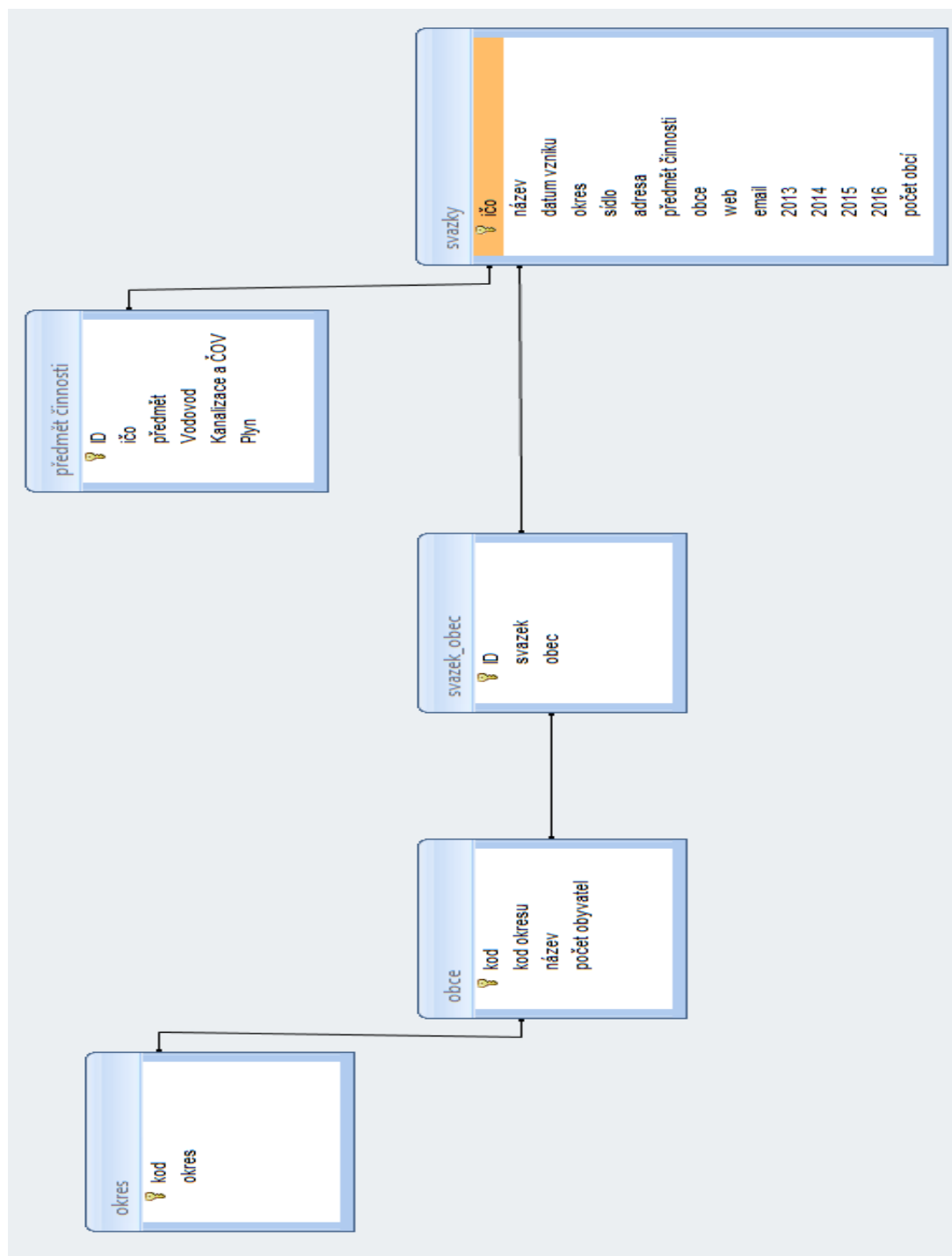
5.2.4 Spojovací tabulka svazek a obec

Jde o propojovací tabulku mezi tabulkami svazek a obec. Tato tabulka je takzvaná spojovací, protože v databázi může být svazek, který má více obcí, ale i obec, která je ve více svazcích. Jde tedy o vztah M:N. Tato tabulka byla naplněna daty z našeho aktualizovaného registru. Pomocí Excelu jsem obce, které byly napsány v jednom poli u svazku, rozdělil na jednotlivé buňky. Poté jsem vytvořil ze všech těchto obcí záznam, který obsahoval název svazku a název obce. Následně jsem data naimportoval do naší databáze. Takto naimportovaných záznamů je 1235. Díky této tabulce pak můžeme například získat údaj, kolik obyvatel sdružuje daný svazek.

* Vlastní zpracování

5.2.5 Relační model

Na obrázku níže můžete vidět relační model celé databáze. Šipky mezi tabulkami značí propojení jednotlivých tabulek příslušnými atributy.

Obr. 5: Relační model*

* Vlastní zpracování

6 NÁVRH VYUŽITELNÝCH OBCÍ A SVAZKŮ OBCÍ PRO STAVEBNÍ INVESTICE

Při analýze registru dobrovolných svazků obcí došlo k zařazení svazků dle zvolených předmětů činností. Z těchto předmětů pak měly být vybrány ty, které mají potenciální využití pro stavební investice. Po analýze a zkoumání jsme došli k závěru, že všechny svazky obcí, ať už mají předmět činnosti jakýkoliv, mají určitý potenciál pro stavební investice. Jako příklad uvedu svazky se zaměřením na cestovní ruch a kulturu. Na první pohled můžeme říci, že takovéto svazky nemají žádný význam pro stavební investice. Když ale svazky blíže prozkoumáme, zjistíme, že i pokud se zabývají například cestovním ruchem, určitý potenciál tu je. Například vybudování chodníků, laviček, stánků na občerstvení apod. Proto, když chceme posoudit dobrovolné svazky obcí z hlediska využitelnosti pro stavební investice, nemůžeme jednoznačně říci, které svazky jsou využitelné a které nikoliv.

V dalším výzkumu jsem se proto zaměřil na svazky obcí, které se zabývají inženýrskými sítěmi, především vodovody a kanalizacemi. Na tyto svazky jsem se zaměřil především proto, že mají největší zastoupení v registru, kolem 50%. Dalším důvodem je, že můžeme předpokládat větší objem financí v tomto sektoru než u ostatních předmětů činností. Navíc tento obor je ryze stavební.

6.1 TECHNICKÁ VYBAVENOST OBCÍ V JIHOMORAVSKÉM KRAJI

Jelikož polovina DSO v Jihomoravském kraji se zabývá výstavbou, rekonstrukcí nebo provozováním vodovodů, plynovodů a kanalizací, rozhodl jsem se ve své práci tímto tématem dále zabývat.

V Jihomoravském kraji je zpracována mapa, která říká, jaké obce mají vodovod a kanalizaci, případně čistírnu odpadních vod. Tyto mapy jsou uvedeny v příloze č. 1 a č. 3. Obě mapy byly zpracovány firmou AQUATIS a.s. někdy před rokem 2004. Mapa obsahuje i časový horizont plánovaného rozvoje vybavenosti obcí. K dnešnímu dni je však mapa velmi neaktuální, proto jsem se rozhodl ve své práci tuto mapu aktualizovat a doplnit. Rozložení okresů je v mapě vyobrazeno dle roku, kdy mapa vznikala. K dnešnímu datu došlo ke změně hranic některých okresů. Při aktualizaci map byly jako podklad použity tyto staré mapy, tzn. hranice okresů nebyly aktualizovány. Pro účely zakreslení vybavenosti nejsou hranice okresů tolik důležité.

Oproti původním plánům a předpokladům již v dnešní době drtivá většina obcí má veřejný vodovod. Pouze několik menších obcí nemá vybudovaný veřejný vodovod, jelikož o něj není velký zájem. Většina obyvatel takovéto obce má vlastní studnu, a proto by bylo budování vodovodu značně neekonomické. V případě kanalizace o čištění odpadních vod již situace v Jihomoravském kraji není tak dobrá jako u vodovodů. Některé obce sice postavily kanalizaci a ČOV ještě před plánovaným datem, ale v Jihomoravském kraji je ještě stále mnoho obcí, které nemají zajištěno čištění odpadních vod. Výstavba kanalizací a ČOV před plánovaným datem výstavby se rozběhla převážně díky vstupu ČR do Evropské unie. Za prvé obce začaly čerpat finanční prostředky z Evropské unie, za druhé vstoupila v platnost evropská směrnice č. 97/271/EHS. Ta říká,

že obce nad 2000 obyvatel musí přiměřeně čistit odpadní vody. Co je přiměřené čištění pak upravuje nařízení vlády č. 229/2007 Sb. Dle tohoto nařízení musí odpadní vody obce i do 500 obyvatel splňovat emisní limity. Dle tohoto nařízení měli obce na to, aby splnily toto nařízení čas do 22. prosince roku 2015. Některým obcím se toto povedlo splnit, těm, které se opatření nepovedlo dodržet, hrozí sankce. Některé obce také dostaly výjimku, respektive jim byla tato lhůta prodloužena. Pokud chtějí obce příslušné limity plnit, mají několik různých možností:

- 1) Individuální čištění odpadních vod, které spočívá v čištění hned u producentů odpadních vod. Jde o domovní čistírny odpadních vod nebo o septiky doplněné zemním filtrem.
- 2) Centralizované čištění odpadních vod – jde o jednu velkou centrální čistírnu odpadních vod. (např. ČOV Modřice).
- 3) Decentralizované čištění – jde o sdružení několika objektů do skupinové kanalizační sítě s více menšími čistírnami.

Velké procento obcí má vybudovanou jednotnou stokovou síť jak pro splaškovou vodu, tak pro vodu dešťovou. Pro tyto obce je pak určitou alternativou vybudování namísto klasické ČOV biologický rybník případně kořenové pole.^{24, 25}

6.2 PŮVODNÍ PŘEHLEDOVÁ MAPA

Na obrázku č. 7 můžeme vidět ukázkou severní části mapy zpracované pro vodovody a dále na obrázku č. 8 ukázkou severní části zpracovanou pro kanalizace a ČOV.

V případě mapy vodovodů modrý kruh u obce znamená již vybudovaný vodovod. Červený kruh znamená, že obec vodovod nemá. Zde je pak často pod značkou uveden časový horizont plánovaného začátku výstavby. Pokud je kruh rozpůlen, značí to, že obec již má vybudovaný vodovod, ale plánuje jeho rozšíření nebo rekonstrukci. Zde je také často uveden časový horizont začátku prací. Zelený kruh značí, že v době kdy probíhala tvorba této mapy, se aktuálně budoval vodovod v dané obci. K dnešnímu datu tedy obec již má vodovod s největší pravděpodobností hotový.

Jak můžeme vidět na následující legendě, v případě kanalizací je barevné značení jiné. Zelená značí již vybudovanou kanalizaci, ČOV nebo jímku. Červená barva pak značí, že obec danou část vybudovanou nemá. Číslo pod značkou opět znamená plánovaný časový horizont začátku výstavby. Modrá barva značí, že v době, kdy byla mapa vytvářena, v obci právě probíhala výstavba. U některých obcí pak můžeme vidět i kombinaci dvou barev. Symbol

²⁴ Pro malé obce bude klíčový rok 2015. *Envigroup s.r.o.* [online]. 2015 [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: <http://www.envigroup.cz/aktualita-263.html>

²⁵ Zneškodňování odpadních vod v malých obcích. *Blogy Vaše Věc*. [online]. 30.6.2011 [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: <http://vasevec.parlamentnilisty.cz/blogy/zneskodnovani-odpadnich-vod-v-malych-obcich>

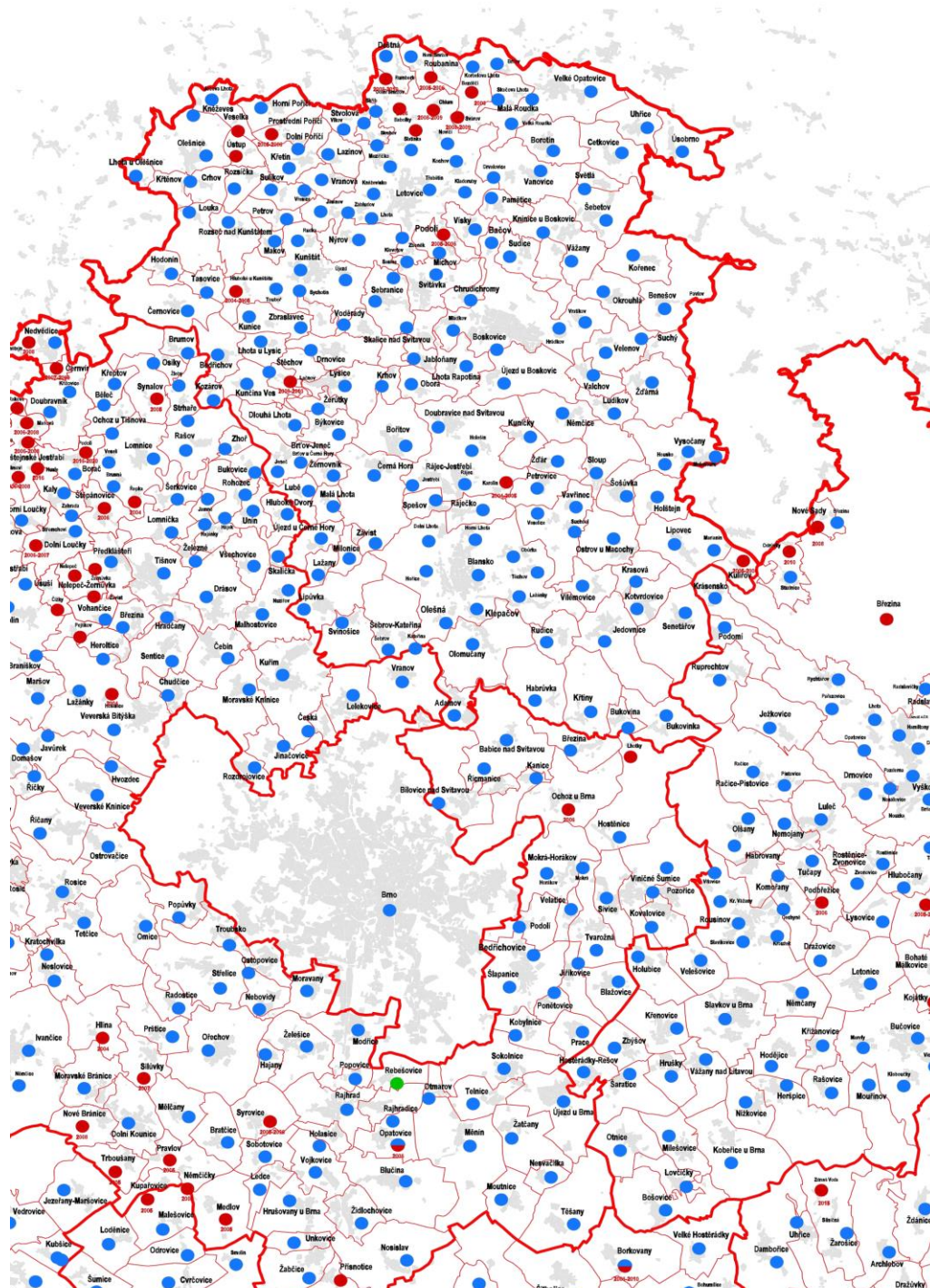
kruhu v mapě reprezentuje kanalizaci. Čtverec pak značí ČOV, v případě čtverce, který obsahuje černý trojúhelník, jde o obecní jímku. Značky samotného trojúhelníku značí navrhované domácí čistírny odpadních vod. V mapě si ještě můžeme všimnout šipek. Tyto šipky udávají napojení na jinou obec. Splašky jsou poté většinou svedeny do ČOV ve větší obci.

LEGENDA :

	OBEC SE STÁVAJÍCÍ KANALIZACÍ
	OBEC S NAVRHOVANOU KANALIZACÍ ČASOVÝ HORIZONT VÝSTAVBY
	V OBCI PROBÍHÁ VÝSTAVBA KANALIZACE
	OBEC SE STÁVAJÍCÍ I NAVRHOVANOU KANALIZACÍ ČASOVÝ HORIZONT VÝSTAVBY
	OBEC SE STÁVAJÍCÍ KANALIZACÍ A PROBÍHAJÍCÍ DOSTAVBOU KANALIZACE
	OBEC SE STÁVAJÍCÍ ČISTÍRNOU ODPADNÍCH VOD
	OBEC S NAVRHOVANOU ČISTÍRNOU ODPADNÍCH VOD ČASOVÝ HORIZONT VÝSTAVBY
	V OBCI PROBÍHÁ VÝSTAVBA ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD
	OBEC SE STÁVAJÍCÍ ČISTÍRNOU - S NAVRŽENOU REKONSTRUKCÍ
	V OBCI PROBÍHÁ REKONSTRUKCE STÁVAJÍCÍ ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD
	OBEC S NAVRHOVANOU OBECNÍ JÍMKOU NA VYVÁŽENÍ ČASOVÝ HORIZONT VÝSTAVBY
	OBEC S NÁVRHEM DOMOVNÍCH ČISTÍREN ČASOVÝ HORIZONT VÝSTAVBY
	OBEC SE STÁVAJÍCÍM NAPOJENÍM NA JINOU OBEC
	OBEC S NAVRHOVANÝM NAPOJENÍM NA JINOU OBEC

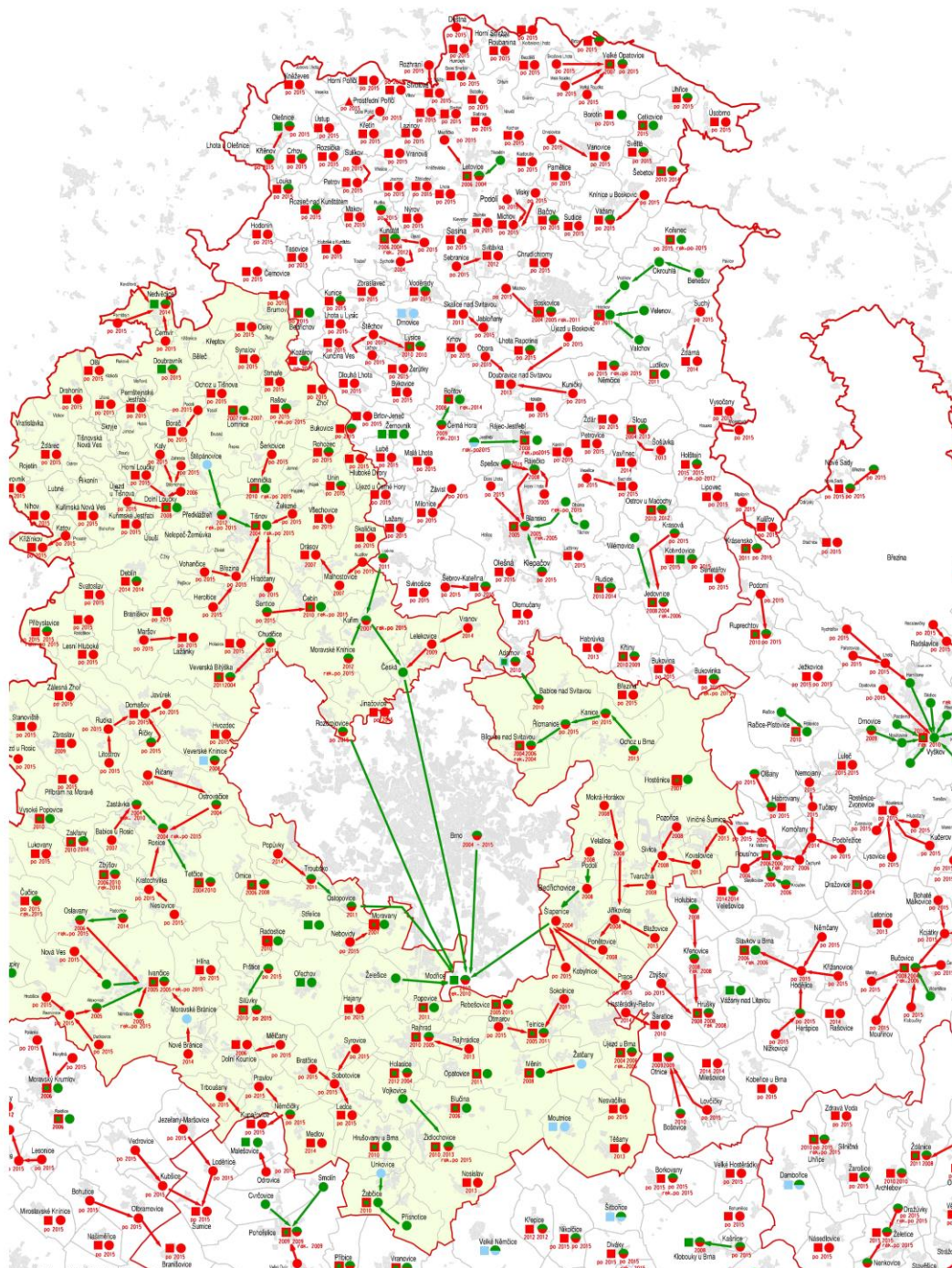
Obr. 6: Legenda mapy kanalizací²⁶

²⁶ Portál Jihomoravského kraje. *Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje*. [online]. [cit. 2017-01-10]. Dostupné z: http://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/ozp/PRVK_JMK/GRAFIKA/PDF/Kanalizace/_kraj_200.pdf

Obr. 7: Přehledné situační schéma vodovodů²⁷

²⁷ Portál Jihomoravského kraje. *Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje*. [online]. [cit. 2017-01-10]. Dostupné z: http://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/ozp/PRVK_JMK/GRAFIKA/PDF/Vodovody/kraj_n200.pdf

Obr. 8: Přehledné situační schéma kanalizací²⁶

²⁶ Portál Jihomoravského kraje. *Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje*. [online]. [cit. 2017-01-10]. Dostupné z: http://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/ozp/PRVK_JMK/GRAFIKA/PDF/Kanalizace/_kraj_200.pdf

6.3 AKTUALIZOVANÉ MAPY

Jelikož údaje o vybavenosti obcí jsou staré již přes 10 let, rozhodl jsem se ve své diplomové práci tyto údaje aktualizovat. Některé informace jsem vyhledal na internetu, stránkách obce, nebo na stránkách provozovatelů vodovodů a kanalizací. Ve většině případů však bylo nutné danou obec kontaktovat telefonicky. Od doby, kdy vznikly původní mapy, se část menších obcí připojila k větším obcím nebo městům a městysům. Jako podklad však slouží původní mapy, proto je možné, že tyto obce jsou dále na mapě uvedeny samostatně.

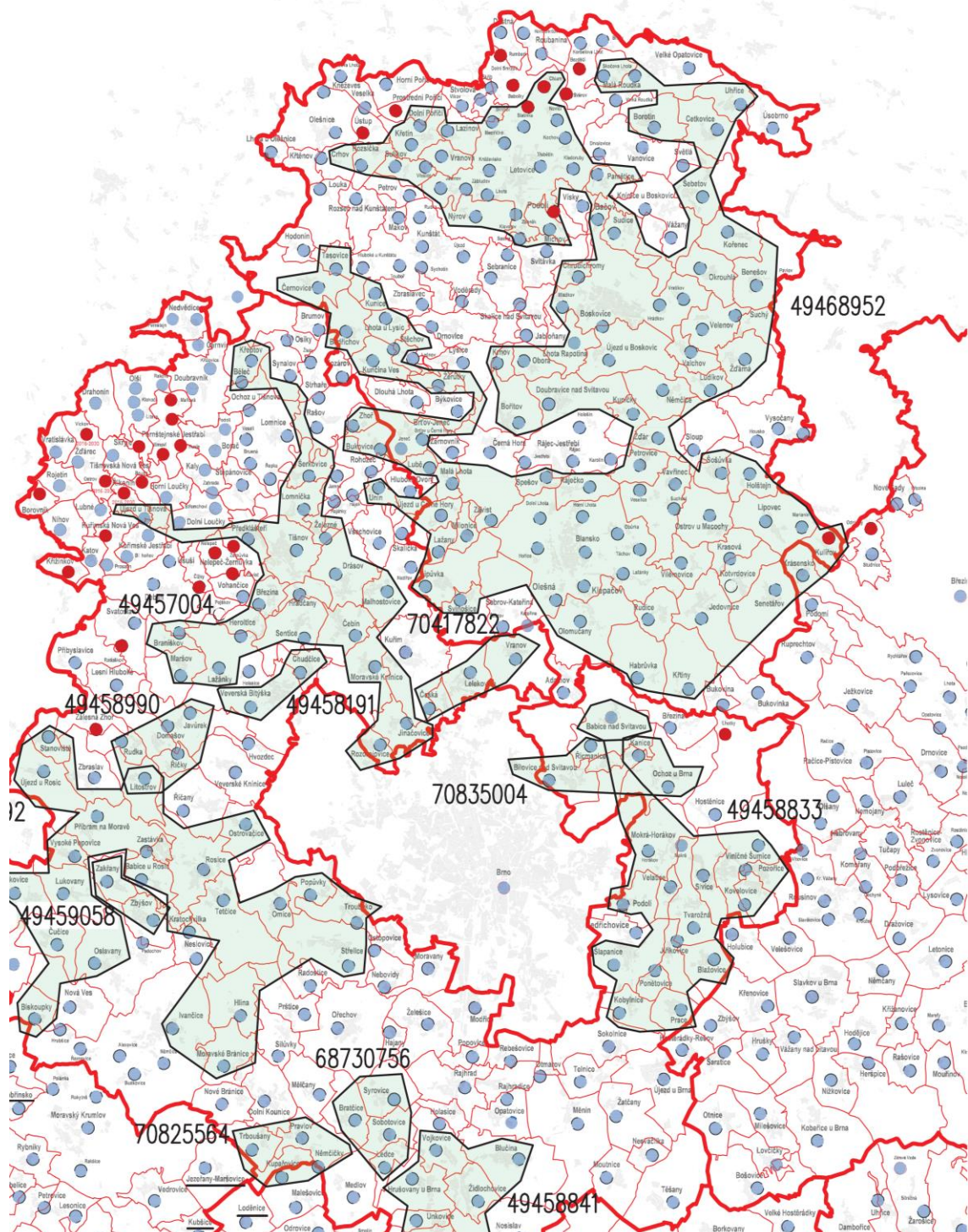
V případě vodovodů se mi nepodařilo kontaktovat 1 obec a to obec Podolí. Dá se předpokládat, že nemá vybudovaný vodovod, proto je označena červeně. V aktualizované mapě také není zelená barva pro právě realizované vodovody. V případě, že obec již realizuje vodovod, jsou pravděpodobně všechny smlouvy již uzavřené. Z tohoto důvodu pro nás nejsou již tolik zajímavé. Proto je označuji v mapě modrou barvou, značící vybudovaný veřejný vodovod.

Nakonec byly do aktualizované mapy zakresleny svazky obcí zabývajících se vodovody. U každého svazku je napsáno jeho IČO. Konkrétní svazek lze tedy snadno vyhledat v naší databázi. Tuto databázi lze najít v příloze č. 5. Celou mapu ve formátu pdf lze najít v příloze č. 2. a ve formátu dwg ve kterém lze mapu editovat v příloze č. 7.

V případě kanalizací bylo vyhledávání obtížnější, protože obcí bez kanalizace nebo ČOV bylo velké množství. Také technické řešení kanalizací je složitější. Jelikož na obci často není odborník na danou tematiku, dozvěděl jsem se mnohdy jen strohé informace o tom, jestli obec má kanalizaci, popř. ČOV. Z tohoto důvodu jsou některé údaje nesprávné nebo neaktualizované. Jedná se především o napojení obcí kanalizací na jinou obec. V původní mapě bylo zakresleno mnoho ČOV, které plánovaly rekonstrukci nebo intenzifikaci. Také tyto informace bylo často těžké zjistit nebo dohledat. Hodně obcí dále uvedlo, že mají společnou kanalizaci pro dešťovou a splaškovou vodu. V mapě tato skutečnost není rozdělena, proto jsou tyto obce označeny zeleným kruhem. Některé obce se mi nepodařilo kontaktovat. Jedná se o malé obce, kde je velký předpoklad, že nemají vybudovanou kanalizaci ani ČOV. Tyto obce jsou tedy označeny červeně. Takových obcí bylo zhruba do dvaceti, převážně na severu okresu Blansko. V aktualizované mapě není oproti původní mapě symbol pro jímku. Postupem času toto řešení nahradily ČOV, nebo jiná technická řešení. V aktualizované mapě rovněž nepoužívám modrou barvu pro právě probíhající realizace kanalizací a ČOV. Tyto obce jsou zakresleny zelenou barvou, protože nejsou pro naše účely příliš zajímavé.

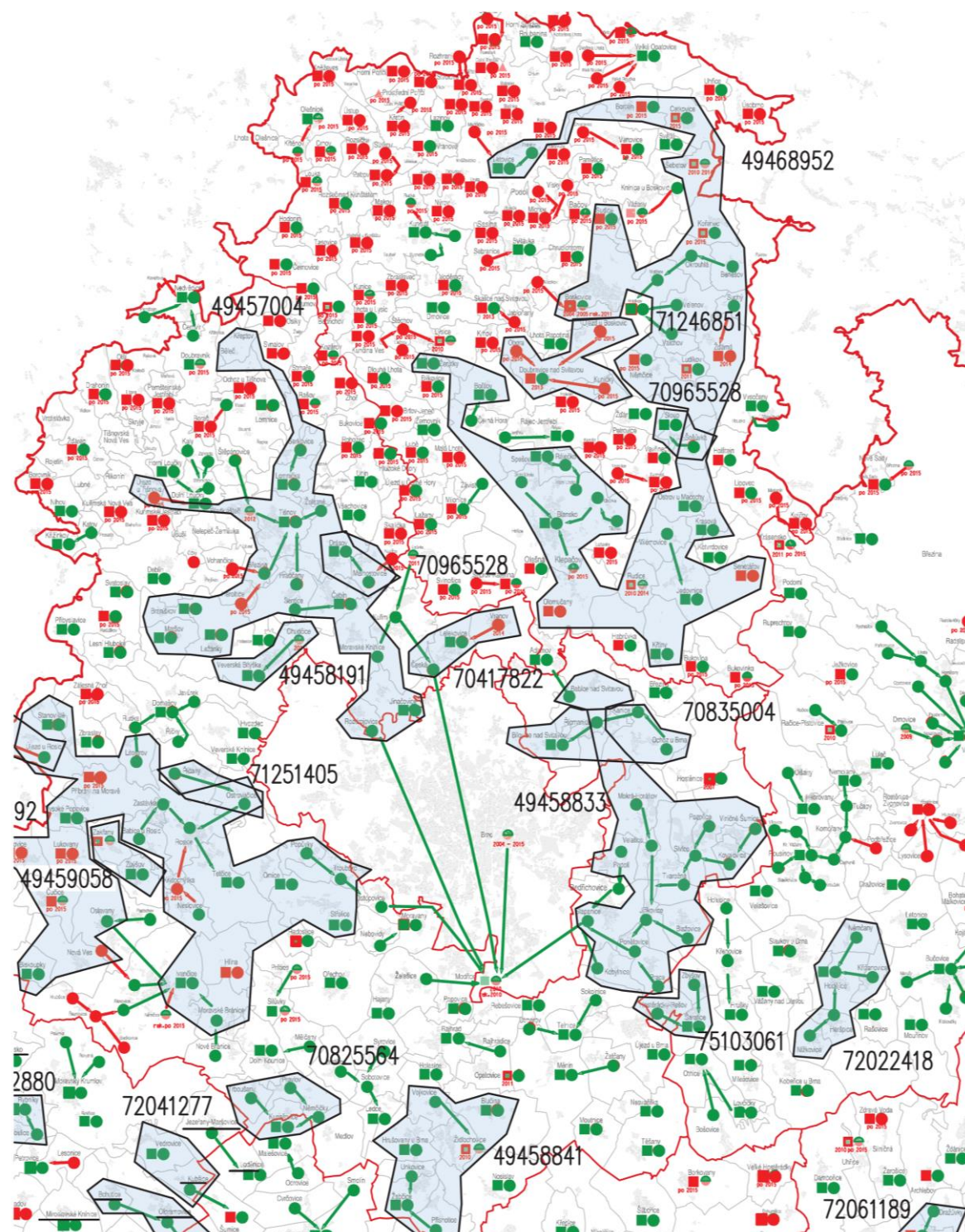
Nakonec do aktualizované mapy byly zakresleny svazky obcí zabývajících se kanalizací a čištěním odpadních vod. U každého svazku je napsáno jeho IČO. Konkrétní svazek lze tedy snadno vyhledat v naší databázi v příloze č. 5. Celou mapu ve formátu pdf lze nalézt v příloze č. 4. a ve formátu dwg, ve kterém lze mapu editovat v příloze č. 7.

Níže můžeme vidět ukázkou doplněné a aktualizované severní části mapy zpracované pro vodovod a dále ukázkou doplněné a aktualizované severní části mapy zpracované pro kanalizaci a ČOV.

Obr. 9: Aktualizované situační schéma vodovodů*

* Vlastní zpracování

Obr. 10: Aktualizované situační schéma kanalizací*

* Vlastní zpracování

6.4 VYUŽITELNÉ SVAZKY OBCÍ A NÁVRH ŘEŠENÍ PRO OBCE V JIHMORAVSKÉM KRAJI

Na základě aktualizovaných přehledových map vybavenosti obcí navrhuji určité možnosti řešení pro obce a pro DSO. Tato řešení jsou pouze návrh. Je možné, že některé návrhy nejsou řešitelné z hlediska technického nebo ekonomického apod. Pro využití je potřeba se danou problematikou zabývat více do hloubky a věnovat se konkrétním oblastem nebo obcím popř. DSO.

6.5 VODOVODY

Jak můžeme vidět v příloze č. 1, před rokem 2004 bylo v Jihomoravském kraji zhruba 100 obcí bez veřejného vodovodu. Po aktualizaci údajů a následném zakreslení údajů do mapy Jihomoravského kraje, viz příloha č. 2, můžeme vidět, že ke konci roku 2016 je to 42 obcí. Ve většině případů se jedná o malé obce, kde obyvatelé mají vlastní studny nebo vrty. Obcím se pak mnohdy nevyplatí vodovod budovat, protože by o něj byl malý zájem. Přehled počtu obcí bez vybudovaného vodovodu dle okresů můžeme vidět v následující tabulce č. 6.

NÁZEV OKRESU	POČET OBCÍ BEZ VEŘEJNÉHO VODOVODU
BLANSKO	9
BRNO-VENKOV	19
BŘECLAV	0
HODONÍN	5
VYŠKOV	3
ZNOJMO	6

Tabulka 6: Přehled počtu obcí bez vybudovaného vodovodu dle okresů*

Využitelné DSO s předmětem činnosti vodovody

V oblasti vodovodů operují v kraji některé velké DSO. Jako příklad uvedu v okrese Znojmo VAK Znojensko, nebo v okrese Blansko „Svazek vodovodů a kanalizací“ měst a obcí. Každý z těchto svazků sdružuje desítky obcí a hospodaří se značným rozpočtem. Jelikož svazky musí vodovody udržovat, rekonstruovat a dostavovat, investují na tyto stavební účely nemalé finanční prostředky. Podobná situace panuje i v menších svazcích, které provozují vodovody. Přestože již mají vodovody vybudované, stále je musí udržovat a

* Vlastní zpracování

provozovat. Proto vesměs všechny DSO zabývající se vodovody, jsou potenciálně využitelné z hlediska stavebních investic.

Větší města

Podobná situace jako u velkých DSO je i ve městech a jejich blízkém okolí. Město jako např. Brno sice nepatří do DSO s předmětem činnosti vodovody, ale jelikož jsou ve městě rozsáhlé inženýrské sítě, je zde také velká pravděpodobnost investic do údržby a rekonstrukce vodovodů.

Okres Blansko

Okres Blansko je co do počtu obcí bez veřejného vodovodu druhý nejhorší v Jihomoravském kraji. Většina obcí bez veřejného vodovodu leží vedle sebe, navrhuji proto prověřit možnost sdružení těchto obcí do DSO za účelem lepšího plánování a financování projektů.

Okres Brno-venkov

V okrese Brno-venkov se nachází nejvíce obcí bez veřejného vodovodu. Celkem je to dle zjištěných informací 19 obcí. Okres tedy nabízí nejvíce potenciálních stavebních investic. Některé obce bez veřejného vodovodu spadají do BMO, proto navrhuji prověřit variantu zapojení obcí do programu ITI a prověřit možnost financování z některého programu. Dalším obcím navrhuji prověřit možnost sdružení do DSO za účelem lepšího plánování a financování projektů.

6.6 KANALIZACE

Okres Znojmo

Obec: Lubnice

Nejbližší obec: Korolupy

Vzdálenost: 2,6km

Návrh řešení: Obec Lubnice patří do VAK Znojmsko, proto navrhuji prověřit možnost výstavby ČOV za podpory VAK Znojmsko.

Další alternativou je řešení individuálního čištění odpadních vod.

Obec: Vysočany

Nejbližší obec: Oslovice

Vzdálenost: 1km

Návrh řešení: Návrh počítá s napojením kanalizace na obec Oslovice. Navrhuji prověřit možnost založení DSO za tímto účelem, popř. vstup do VAK Znojmsko.

Obec: Bítov

Nejbližší obec: Chvalatice

Vzdálenost: 1,9km

Návrh řešení: Navrhují prověřit řešení napojení na sousední obec Chvalatice popř. Oslnovice a za účelem vybudování kanalizace a ČOV založit DSO.

Další možnost je zapojení obce do VAK Znojemska.

Obec: Zblovce

Nejbližší obec: Vysočany

Vzdálenost: 2km

Návrh řešení: Navrhují prověřit řešení napojení na sousední obec Vysočany a za účelem vybudování kanalizace a ČOV založit DSO společně s obcemi Oslnovice popř. Bítov, Chvalatice.

Další možnost je zapojení obce do VAK Znojemska.

Obec: Chvalatice

Nejbližší obec: Bítov

Vzdálenost: 2km

Návrh řešení: Navrhují prověřit řešení napojení na sousední obec Bítov a za účelem vybudování kanalizace a ČOV založit DSO společně s obcemi Oslnovice, Vysočany popř. Zblovce.

Další možnost je zapojení obce do VAK Znojemska.

Obec: Lančov

Nejbližší obec: Jazovice

Vzdálenost: 1,8km

Návrh řešení: Navrhují prověřit možnost napojení kanalizace na obec Jazovice. Z této obce by splašková voda odtékala již vybudovanou kanalizací do obce Starý Petřín. Obce by na společný provoz vytvořili DSO. Další možností je zapojení obce do VAK Znojemska.

Obec: Podmyče

Nejbližší obec: Nový Petřín

Vzdálenost: 1,7km

Návrh řešení: Navrhují prověřit možnost napojení kanalizace na obec Nový Petřín. Z této obce by splašková voda odtékala již vybudovanou kanalizací do obce Starý Petřín. Obce by na společný provoz vytvořili DSO. Další možností je zapojení obce do VAK Znojemska.

Obec: Šafov

Nejbližší obec: Nový Petřín

Vzdálenost: 2,5km

Návrh řešení: Navrhují prověřit možnost napojení kanalizace na obec Nový Petřín. Z této obce by splašková voda odtékala již vybudovanou kanalizací do obce Starý Petřín. Obce by na společný provoz vytvořili DSO. Další možností je zapojení obce do VAK Znojemska.

Obec: Boskovštejn

Nejbližší obec: Pavlice

Vzdálenost: 2,2km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obcí Boskovštejn a Jiřice u Moravských Budějovic na obci Pavlice. Splašková voda by dále odtékala již vybudovanou kanalizací do ČOV Grešlové Mýto. Obce Boskovštejn a Jiřice u Moravských Budějovic by v tomto případě řešení vstoupili do již existujícího DSO.

Obec: Rudlice, Němčičky, Mikulovice

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu založit DSO za účelem vybudování kanalizace a ČOV. Další možností je zapojení obcí Němčičky a Mikulovice do VAK Znojemska.

Obec: Újezd, Slatina

Vzdálenost: 2,5km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu vybudování pouze jedné ČOV ve výhodnější poloze a napojení druhé obce na tuto ČOV. Za tímto účelem by byl založen DSO. Další možností je zapojení obcí do VAK Znojemska.

Obec: Lesonice

Nejbližší obec: Petrovice

Vzdálenost: 1km

Návrh řešení: Navrhují založit DSO pro vybudování a správu kanalizace.

Obec: Džbánice

Nejbližší obec: Trstěnice

Vzdálenost: 1,9km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na ČOV v sousední obci Trstěnice. Další možností je zapojení obcí do VAK Znojemska.

Obec: Horní Kounice

Návrh řešení: Navrhují vstup obce do VAK Znojemska, za účelem vybudování ČOV.

Okres Břeclav

Obec: Velký Dvůr, Pohořelice, Smolín, Cvrčovice

Návrh řešení: Navrhují vytvořit DSO za účelem provozování kanalizace a za účelem dobudování posledního úseku do části Velký Dvůr.

Obec: Pouzdřany

Nejbližší obec: Popice

Vzdálenost: 2,4km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce Pouzdřany na obec Popice a ČOV v Strachotíně. Obec Pouzdřany by vstoupila do již existujícího DSO.

Obec: Bavory

Nejbližší obec: Klentnice

Vzdálenost: 1,3km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce Bavory na obec Klentnice a ČOV v Mikulově. Dále navrhují obcím založit DSO za účelem dobudování a provozování kanalizace a ČOV.

Obec: Úvaly

Nejbližší obec: Valtice

Vzdálenost: 3,2km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Valtice a za účelem vybudování a provozování kanalizace a ČOV založit DSO.

Obec: Ladná

Nejbližší obec: Břeclav

Vzdálenost: 2,9km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Břeclav. Dále navrhují při tomto řešení obcím Břeclav, Poštorná, Charvatská Nová Ves, Ladná založit DSO za účelem dostavby a provozování kanalizace.

Obec: Nejdek, Lednice, Hlohovec

Návrh řešení: Navrhují obcím prověřit variantu založení DSO za účelem provozování společné kanalizace a ČOV.

Obec: Trkmanice

Nejbližší obec: Rakvice

Vzdálenost: 1,4km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Rakvice a založit za účelem vybudování a provozování kanalizace DSO

Obec: Nikolčice, Diváky, Boleradice, Morkůvky, Kurdějov, Horní Bojanovice, Němčičky, Bořetice

Návrh řešení: Vzdálenost obcí od sebe je nejčastěji kolem 2km. Nejdelší vzdálenost je mezi obcemi Kurdějov a Boleradice 2,8km. Navrhují obcím prověřit variantu řešení společného odvádění a čištění odpadních vod ať s jednou centrální nebo více ČOV. Za účelem vybudování a provozování navrhují obcím vytvořit DSO. V případě řešení stávajícím návrhem také navrhují prověřit variantu založení DSO, za účelem financování, provozování a sdílení informací.

Obec: Krumvíř

Nejbližší obec: Kašnice

Vzdálenost: 1,1km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Kašnice a ČOV v Kloboukách u Brna. Při tomto řešení navrhují založit DSO za účelem vybudování a provozování kanalizace a ČOV.

Obec: Bohumilice, Velké Hostěrádky

Vzdálenost: 1,6km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu společné kanalizace a ČOV obou obcí. Za tímto účelem navrhují založit DSO. ČOV by byla umístěna v obci, která má výhodnější polohu.

Obec: Borkovany

Nejbližší obec: Těšany

Vzdálenost: 2,2km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Valtice a za účelem vybudování a provozování kanalizace a ČOV založit DSO.

Okres Hodonín

Obec: Hodonín, Rohatec, Lužice, Těšice, Mikulčice

Návrh řešení: Navrhují obcím prověřit variantu založení DSO za účelem provozování společné kanalizace a ČOV.

Obec: Karlín

Nejbližší obec: Hovorany

Vzdálenost: 1,9km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení na obec Hovorany a ČOV Svatobořice. Při této variantě navrhují vstoupit do již existujícího DSO. Další možnou variantou je napojení obcí Karlín a Terezín a vybudování společné ČOV a kanalizace popř. jiné technické řešení např. s obcí Čejč. Za tímto účelem navrhují vytvořit DSO.

Obec: Terezín

Nejbližší obec: Čejč

Vzdálenost: 1,4km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení na obec Čejč. Při této variantě navrhují vytvořit DSO za účelem vybudování a provozování kanalizace a ČOV. Další možnou variantou je napojení obcí Karlín a Terezín a vybudování společné ČOV a kanalizace popř. jiné technické řešení např. s obcí Čejč. Za tímto účelem navrhují vytvořit DSO.

Obec: Zdravá Voda

Nejbližší obec: Uhřice

Vzdálenost: 1,5km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení na obec Uhřice a modernizovat ČOV v Uhřicích. Za účelem vybudování a provozování kanalizace a ČOV navrhují založit DSO.

Obec: Archlebov

Nejbližší obec: Dražůvky

Vzdálenost: 1km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení na obec Dražůvky a ČOV v Želeticích. Při tomto řešení navrhují vstoupit do již existujícího DSO.

Obec: Ostrovánky, Nechvalín, Věteřov

Návrh řešení: Vzdálenost mezi obcí Ostrovánky a Nechvalín je 0,7km. Vzdálenost mezi obcí Ostrovánky a Věteřov je 2km. Navrhují prověřit variantu propojení obcí kanalizací a vybudování společné ČOV. Za tímto účelem navrhují založení DSO.

Obec: Žádovice

Nejbližší obec: Hýsly

Vzdálenost: 0,9km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení na obec Kelčany a ČOV v Miloticích. Při tomto řešení navrhují vstoupit do již existujícího DSO. Dalším možnou variantou je napojení na obec Hýsly a další. Při této variantě navrhují vytvořit DSO, který bude sdružovat všechny zúčastněné obce.

Obec: Vřesovice, Labuty, Skalka, Hýsly, Moravany

Návrh řešení: Všechny vzdálenosti obcí jsou do 2km, proto navrhují prověřit variantu napojení obcí a vybudování kanalizace a společné ČOV. Za účelem vybudování a provozování kanalizace a ČOV navrhují založit DSO, který by mohl přispět i k lepšímu financování projektu.

Okres Vyškov

Obec: Nevojice

Nejbližší obec: Letošov

Vzdálenost: 1,4km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení na obec Letošov a ČOV v Nesovicích. Při tomto řešení navrhují založit DSO za účelem vybudování a provozování kanalizace a ČOV.

Obec: Bučovice, Marefy, Kloboučky, Vícemilice, Černčín, Kojátky, Šardičky, Bohaté Málkovice

Návrh řešení: Obcím navrhují založení DSO za účelem dobudování a provozování společné kanalizace a ČOV v Bučovicích.

Obec: Nemotice, Snovídky, Mouchnice

Návrh řešení: Obcím navrhuji založení DSO za účelem vybudování a provozování společné kanalizace, vybudování a provozování ČOV v Snovídkách. DSO by mohl přispět k lepšímu financování projektu.

Obec: Kožušice

Nejbližší obec: Malínky

Vzdálenost: 1,7km

Návrh řešení: Navrhuji prověřit variantu napojení na obec Malínky a ČOV v Brankovicích. Při tomto řešení navrhuji založit DSO za účelem vybudování a provozování kanalizace a ČOV.

Obec: Brankovice, Malínky, Nemochovice, Dobročkovice

Návrh řešení: Obcím navrhuji založení DSO za účelem vybudování a provozování společné kanalizace a provozování ČOV v Brankovicích. DSO by mohl přispět k lepšímu financování projektu.

Obec: Nesovice, Letošov, Milonice, Uhřice, Chvalkovice

Návrh řešení: Obcím navrhuji založení DSO za účelem vybudování a provozování společné kanalizace a provozování ČOV v Nesovicích. DSO by mohl přispět k lepšímu financování projektu.

Obec: Kozlany

Nejbližší obec: Bohdalice-Pavlovice

Vzdálenost: 0km

Návrh řešení: Navrhuji prověřit variantu napojení na obec Pavlovice. Za tímto účelem navrhuji založení DSO pro obce Pavlovice, Bohdalice, Kozlany, Manerov.

Obec: Rostěnice, Zvonice, Hlubočany, Kučerov, Lysovice

Návrh řešení: Obcím navrhuji založení DSO za účelem, vybudování a provozování společné kanalizace, vybudování a provozování ČOV v Rostěnicích. DSO by mohl přispět k lepšímu financování projektu.

Obec: Rousínov, Slavíkovice, Kroužek, Čechyně, Komořany, Podbřežice, Tučapy, Královopolské Vážany, Vítonice, Nemojany

Návrh řešení: Obcím navrhuji založení DSO za účelem provozování společné stokové sítě a dobudování této stokové sítě. DSO by mohl přispět k lepší kontrole a správě celého systému a tím k úspoře financí. Dále by mohl přispět k lepšímu financování projektů.

Obec: Medlovice, Moravské Málkovice, Orlovice

Návrh řešení: Obcím navrhuji založení DSO za účelem, vybudování a provozování společné kanalizace, vybudování a provozování ČOV v Medlovicích. DSO by mohl přispět k lepšímu financování projektu.

Obec: Moravské Prusy, Vážany, Boškůvky

Návrh řešení: Obcím navrhuji založení DSO za účelem, vybudování a provozování společné kanalizace, vybudování a provozování ČOV v Moravských Prusech. DSO by mohl přispět k lepšímu financování projektu.

Obec: Vyškov, Křečkovice, Předměstí, Nosálovice, Drnovice, Pazderna, Dědice, Opatovice, Hamiltony, Lhota, Pařezovice, Rychtářov, Topolany, Křižanovice u Vyškova, Heroltice, Hoštice,

Návrh řešení: Obcím navrhuji založení DSO za účelem provozování společné stokové sítě a dobudování této stokové sítě. DSO by mohl přispět k lepší kontrole a správě celého systému a tím k úspoře financí. Dále by mohl přispět k lepšímu financování projektů.

Obec: Zelená Hora, Pustiměř, Pustim. Prusy, Radslavice, Radslavičky

Návrh řešení: Obcím navrhuji založení DSO za účelem provozování společné stokové sítě a dobudování této stokové sítě. DSO by mohl přispět k lepší kontrole a správě celého systému a tím k úspoře financí. Dále by mohl přispět k lepšímu financování projektu.

Obec: Dětkovice, Švábenice

Vzdálenost: 0,9km

Návrh řešení: Navrhuji prověřit variantu společné kanalizace a ČOV obou obcí. Za tímto účelem navrhuji založit DSO. ČOV by byla umístěna v obci, která má výhodnější polohu.

Obec: Ježkovice

Nejbližší obec: Pístovice

Vzdálenost: 2km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Pístovice. Za tímto účelem navrhují založení DSO pro obce Račice, Pístovice, Ježkovice.

Obec: Drysice

Nejbližší obec: Pustiměř

Vzdálenost: 1,6km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Pustiměř. Při tomto řešení navrhují vstoupit do již existujícího DSO.

Obec: Březina, Nové Sady

Návrh řešení: Obcím navrhují založení DSO za účelem, dobudování a provozování společné kanalizace, vybudování a provozování ČOV v Nových Sadech. DSO by mohl přispět k lepšímu financování projektu.

Okres Brno-venkov

Obec: Zálesná Zhoř

Nejbližší obec: Lesní Hluboké

Vzdálenost: 1,9km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Rudku nebo Lesní Hluboké. Při řešení napojení na Rudku navrhují vstoupit do již existujícího DSO. Při řešení s obcí Lesní Hluboké navrhují založit DSO za účelem vybudování a provozování kanalizace.

Obec: Nové Bránice, Moravské Bránice, Ivančice, Němčice, Alexovice, Budkovice, Reznovice, Hrubšice, Nová Ves, Oslavany, Padochov

Návrh řešení: Obcím navrhují založení DSO za účelem provozování společné stokové sítě a dobudování této stokové sítě. DSO by mohl přispět k lepší kontrole a správě celého systému a tím k úspoře financí. Dále by mohl přispět k lepšímu financování projektu.

Obec: Senorady

Nejbližší obec: Čučice

Vzdálenost: 2,7km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Čučice. Při tomto řešení navrhují vstoupit do již existujícího DSO.

Obec: Čížky

Nejbližší obec: Deblín

Vzdálenost: 0,6km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Deblín. Při tomto řešení navrhují vytvořit DSO za účelem vybudování a provozování kanalizace a ČOV.

Obec: Vohančice

Nejbližší obec: Heroltice

Vzdálenost: 0,8km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Heroltice nebo Březinu. Při tomto řešení navrhují vstoupit do již existujícího DSO.

Obec: Kuřimské Jestřábí, Kuřimská Nová Ves

Vzdálenost: 0,8km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu společné kanalizace a ČOV obou obcí. Za tímto účelem navrhují založit DSO. ČOV by byla umístěna v obci, která má výhodnější polohu.

Obec: Borovník

Nejbližší obec: Rozseč

Vzdálenost: 0km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Níhov vzdálenost 2,2km. Při tomto řešení navrhují vytvořit DSO za účelem vybudování a provozování kanalizace a provozování ČOV.

Obec: Žďárec

Nejbližší obec: Ostrov

Vzdálenost: 0,9km

Návrh řešení: Navrhují prověřit možnost vstoupit do nedalekého svazku, za účelem lepšího financování projektu ČOV. (prověřit možnost žádat o dotace, na které by obce samostatně neměla nárok)

Obec: Radoškov

Nejbližší obec: Lesní Hluboké

Vzdálenost: 1,2km

Návrh řešení: Navrhují prověřit variantu napojení obce na Lesní Hluboké. Při tomto řešení navrhují vytvořit DSO za účelem vybudování a provozování kanalizace a provozování ČOV.

Obec: Olší, Drahonín, Litava, Pernštejnské Jestřabí, Boráč

Návrh řešení: Všechny vzdálenosti obcí jsou do 2km, proto navrhují prověřit variantu napojení obcí a vybudování kanalizace a společné ČOV. Za účelem vybudování a provozování kanalizace a ČOV navrhují založit DSO, který by mohl přispět i k lepšímu financování projektu.

Obec: Ochoz u Tišnova

Nejbližší obec: Běleč

Vzdálenost: 0,5km

Návrh řešení: Navrhují prověřit možnost vstoupit do nedalekého svazku, za účelem lepšího financování projektu ČOV a kanalizace. (prověřit možnost žádat o dotace, na které by obce samostatně neměla nárok)

Obec: Osilky, Synalov, Strhaře, Zhoř, Rašov, Bukovice, Rohozec, Hluboké dvory, Skalička

Návrh řešení: Některé z těchto obcí nemají vybudovanou kanalizaci a ČOV, některé mají vybudovanou pouze kanalizaci. Všechny tyto obce leží na hranici s okresem Blansko, kde je situace v obcích podobná. Navrhují proto prověřit možnosti sdružení obcí do DSO za účelem lepšího plánování a financování projektů.

Okres Blansko

Obec: Holštejn

Nejbližší obec: Lipovec

Vzdálenost: 1,7km

Návrh řešení: Navrhují prověřit možnost vstoupit do nedalekého svazku, za účelem lepšího financování projektu ČOV a kanalizace. (prověřit možnost žádat o dotace, na které by obce samostatně neměla nárok)

Obec: Lipovec

Nejbližší obec: Krásensko

Vzdálenost: 1,7km

Návrh řešení: Navrhují prověřit možnost vstoupit do nedalekého svazku, za účelem lepšího financování projektu ČOV a kanalizace. (prověřit možnost žádat o dotace, na které by obce samostatně neměla nárok)

Obec: Marianín

Nejbližší obec: Kulířov

Vzdálenost: 0,8km

Návrh řešení: Obci navrhuji založení DSO s obcí Kulířov za účelem, vybudování a provozování společné kanalizace, vybudování a provozování ČOV v Kulířově. DSO by mohl přispět k lepšímu financování projektu.

Obec: Bukovina

Nejbližší obec: Bukovinka

Vzdálenost: 0,7km

Návrh řešení: Navrhuji prověřit možnost vstoupit do nedalekého svazku, za účelem lepšího financování projektu ČOV a kanalizace. (prověřit možnost žádat o dotace, na které by obce samostatně neměla nárok)

Obec: Bukovinka

Nejbližší obec: Bukovina

Vzdálenost: 0,7km

Návrh řešení: Navrhuji prověřit možnost vstoupit do nedalekého svazku, za účelem lepšího financování projektu ČOV a kanalizace. (prověřit možnost žádat o dotace, na které by obce samostatně neměla nárok)

Obec: Habrůvka

Nejbližší obec: Křtiny

Vzdálenost: 0,6km

Návrh řešení: Navrhuji prověřit možnost vstoupit do nedalekého svazku, za účelem lepšího financování projektu ČOV a kanalizace. (prověřit možnost žádat o dotace, na které by obce samostatně neměla nárok)

Obec: Olešná

Nejbližší obec: Blansko

Vzdálenost: 0km

Návrh řešení: Navrhuji prověřit možnost vstoupit do nedalekého svazku, za účelem lepšího financování projektu ČOV a kanalizace. (prověřit možnost žádat o dotace, na které by obce samostatně neměla nárok)

Obec: Šebrov, Kateřina

Vzdálenost: 0,5km

Návrh řešení: Obcím navrhuji založení DSO za účelem, vybudování a provozování společné kanalizace, vybudování a provozování ČOV v Kateřině. DSO by mohl přispět k lepšímu financování projektu.

Obec: Mladkov

Nejbližší obec: Skalice n. Svitavou

Vzdálenost: 0km

Návrh řešení: Navrhuji prověřit možnost vstoupit do nedalekého svazku, za účelem lepšího financování projektu ČOV a kanalizace. (prověřit možnost žádat o dotace, na které by obce samostatně neměla nárok)

Zbylé obce v okrese Blansko nemají vybudovanou kanalizaci a ČOV, některé mají vybudovanou pouze kanalizaci. Navrhuji proto prověřit možnosti sdružení obcí do DSO za účelem lepšího plánování a financování projektů.

DSO využitelné pro stavební investice z hlediska kanalizací

V jihomoravském kraji je několik DSO, které nemají vybudovanou kanalizaci popř. ČOV. Na tyto svazky je potřeba se zaměřit primárně, jelikož mají největší předpoklad na realizování stavebních projektů a s tím souvisí jejich financování. Zbylé svazky v Jihomoravském kraji mají stokovou síť kompletně vybudovanou a dnes se zabývají pouze provozováním a udržováním této stokové sítě. Tyto svazky vynakládají na stavební činnost menší objem financí. Jsou tedy z našeho hlediska méně zajímavé. Seznam svazků s nekompletní stokovou sítí, tedy zajímavé pro stavební investice můžeme vidět shrnuté v následující tabulce.

ZÁVĚR

V první části této práce jsme společně s Bc. Veronikou Krestovou a s Bc. Zuzanou Netolickou v rámci specifického výzkumu provedli revizi veřejného registru svazků obcí. Došlo k doplnění a aktualizování informací. Následně jsem tento registr zpracoval formou relační databáze. Díky tomu jsme mohli z databáze získat velké množství důležitých informací. Tyto informace jsme poté použili jak do odborných článků, tak do našich prací.

Dle mého názoru se registr doplněním informací stal mnohem zajímavější a komerčně využitelný pro potencionální uživatele. Může přispět k rychlejšímu a pohodlnějšímu vyhledávání a zpracování dat. Celková práce s registrem je provázanější.

Při své práci jsem došel k závěru, že svazky obcí jsou zajímavým subjektem na poli stavebních investic. Jelikož jde o sdružení více obcí zabývajících se velkými projekty jako je např. budování infrastruktury, ochrana přírody nebo cestovní ruch, disponují tyto svazky často větším rozpočtem, než samotné obce. V mnoha případech svazky čerpají nemalé finanční prostředky z národních nebo evropských operačních programů. Z tohoto důvodu se dá předpokládat, že většina těchto prostředků musí být dále investována, často formou stavebních investic. Pro budoucího investora je proto vhodné se veřejnými svazky obcí, tedy i jejich registrem, dále zabývat.

Při zkoumání, které veřejné svazky obcí jsou využitelné pro stavební investice, jsem dospěl k závěru, že nelze téměř žádný svazek úplně vyloučit. I ty nejmenší svazky, které nemají zdánlivě předmět činnosti související se stavebnictvím, mohou občas v rámci své činnosti realizovat nějaké menší stavební investice.

Ve své práci jsem se dále zaměřil na svazky obcí se zaměřením své činnosti na technickou infrastrukturu, jelikož více jak polovina je k danému účelu zřizována. Tyto svazky mají navíc předmět činnosti ryze stavební.

Provedl jsem výzkum na téma technické vybavenosti obcí v Jihomoravském kraji. Jeho výsledkem jsou aktualizované mapy vybavenosti obcí vodovodem, kanalizací a čistírnou odpadních vod pro Jihomoravský kraj. Do těchto map jsem zakreslil dobrovolné svazky obcí, které se zabývají touto problematikou. Tím došlo k určitému propojení našeho registru s těmito mapami pomocí identifikačního čísla svazku. Uživatel, který bude, ať už mapy nebo registr využívat, tak může snadno vyhledávat potřebné informace a může si velmi rychle udělat obrázek o dané situaci.

Na závěr jsem navrhl určitá řešení pro některé obce, seznam obcí a jejich svazků pro stavební investice v Jihomoravském kraji. Tímto krokem jsem ukázal praktickou využitelnost jak mapových podkladů, tak celého registru svazků obcí.

Cílem této diplomové práce bylo vytvoření elektronického adresáře registru svazků obcí Jihomoravského kraje a posouzení jeho využitelnosti pro stavební investice. Cíl této diplomové práce byl splněn.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- 1 Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní zřízení)
- 2 Zákon č. 129/2000 Sb., Zákon o krajích (krajské zřízení), §1
- 3 Ústava č. 347/1997 Sb., ÚSTAVNÍ ZÁKON O VYTVOŘENÍ VYŠŠÍCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, část druhá Čl. 99
- 4 Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2016 [online]. Český statistický úřad, [cit. 2016-12-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/32853387/1300721601.pdf>
- 5 Portál Jihomoravského kraje : Základní údaje o Jihomoravském kraji k 1. 7. 2015 [online]. [cit. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=27204&TypeID=2>
- 6 BusinessInfo.cz. Charakteristika Jihomoravského kraje. [online]. 1997-2017 [cit. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/charakteristika-jihomoravskeho-kraje-1967.html>
- 7 zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů
- 8 Vyhláška č. 564/2002 Sb., Vyhláška o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy
- 9 RISY.cz. Regionální Informační Servis: obce s rozšířenou působností. [online]. 2012 – 2016 [cit. 2017-01-08]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/jihomoravsky-kraj/obce-s-rozsir-pusobnosti/>
- 10 Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2016 [online]. Český statistický úřad, [cit. 2016-12-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/32853387/1300721601.pdf>
- 11 Zákon č. 89/2012 Sb., *Zákon občanský zákoník*
- 12 Zákon č. 131/2000 Sb., Zákon o hlavním městě Praze §3 + §4
- 13 Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti pro uplatnění nástroje ITI. Brno [online]. Brno: Statutární město Brno, 2016 [cit. 2016-05-18]. Dostupné z: http://www.bрно.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/Strategie_pro_Brno/dokumenty/iti/ISR_BMO_ITI_final_rijen.pdf
- 14 Kopecký, M., Průcha, P., Havlan, P., Janeček, J. *Zákon o obcích. Komentář* Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2015. 344 s.
- 15 KOCOURKOVÁ, G.; HRABINCOVÁ, D.; NETOLICKÁ, Z.; ŠTRICH, P., USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES , příspěvek na konferenci *3 International Multidisciplinary Sceintific Conference on Social Sciences and Arts SGEM 2016*, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9, International Multidisciplinary Sceintific Conference on Social Sciences and Arts, Bulharsko, 2016
- 16 Zákon č. 367/1990 Sb., o obecním zřízení, § 20a, ve znění novely č. 302/1992 Sb.
- 17 Programy pro programové období 2014-2020. *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2016 [cit. 2016-01-01]. Dostupné z: <http://dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>
- 18 *Integrované územní investice (ITI) v programovém období 2014-2020* [online]. 2015. [cit. 2017-01-09]. ISBN 978-80-7538-016-6. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/fa8320d0-7d96-44c1-a3db-0c4489fba469/ITI-nahled.pdf>

- ¹⁹ ISR_BMO_ITI_final_rijen.pdf. Brno. [online]. 2015 [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: http://www.bрно.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/Strategie_pro_Brno/dokumenty/iti/ISR_BMO_ITI_final_rijen.pdf
- ²⁰ USE OF THE REGISTER OF MUNICIPALITIES FOR INVESTMENT PURPOSES, SGEM 2016, ISSN 2367-5659, ISBN 978-619-7105-75-9
- ²¹ Brno. Vymezení území Brněnské metropolitní oblasti (BMO). [online]. 20.04.2016 [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: http://www.bрно.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/Strategie_pro_Brno/dokumenty/iti/BMO_v_JMK.jpg
- ²² Rejstřík svazků obcí. [online]. [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=221102&TypeID=61
- ²³ Dotace EU. EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ A INVESTIČNÍ FONDY. [online]. 31.12.2016 [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: [HTTP://WWW.STRUKTURALNI-FONDY.CZ/GETMEDIA/2447DD2B-B03C-49A7-AFFC-FDA1B9B1334B/PREHLED_PROJEKTU_20160603UPRAVENO.XLSX](http://WWW.STRUKTURALNI-FONDY.CZ/GETMEDIA/2447DD2B-B03C-49A7-AFFC-FDA1B9B1334B/PREHLED_PROJEKTU_20160603UPRAVENO.XLSX)
- ²⁴ Pro malé obce bude klíčový rok 2015. Envigroup s.r.o.. [online]. 2015 [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: <http://www.envigroup.cz/aktualita-263.html>
- ²⁵ Zneškodňování odpadních vod v malých obcích. Blogy Vaše Věc. [online]. 30.6.2011 [cit. 2017-01-09]. Dostupné z: <http://vasevec.parlamentnilisty.cz/blogy/zneskodnovani-odpadnich-vod-v-malych-obcich>
- ²⁶ Portál Jihomoravského kraje. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje. [online]. [cit. 2017-01-10]. Dostupné z: http://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/ozp/PRVK_JMK/GRAFIKA/PDF/Kanalizace/_kraj_200.pdf
- ²⁷ Portál Jihomoravského kraje. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje. [online]. [cit. 2017-01-10]. Dostupné z: http://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/ozp/PRVK_JMK/GRAFIKA/PDF/Vodovody/kraj_n200.pdf

SEZNAM TABULEK

- Tabulka 1: Počet obyvatel dle krajů
- Tabulka 2: Počet obyvatel dle okresů
- Tabulka 3: Přehled alokovaných prostředků pro operační programy na období 2014-2020
- Tabulka 4: Podíl obyvatel s připojením na inženýrské sítě
- Tabulka 5: Ukázka tabulky obcí z relační databáze
- Tabulka 6: Přehled počtu obcí bez vybudovaného vodovodu dle okresů
- Tabulka 7: Seznam svazků s nekompletní stokovou sítí

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obrázek 1: Mapa metropolitních oblastní a sídelních aglomerací
- Obrázek 2: Poloha BMO v rámci Jihomoravského kraje
- Obrázek 3: Rejstřík svazků obcí vedený Krajským úřadem Jihomoravského kraje
- Obrázek 4: Doplněný a aktualizovaný rejstřík svazků obcí Jihomoravského kraje
- Obrázek 5: Relační model
- Obrázek 6: Legenda mapy kanalizací
- Obrázek 7: Přehledné situační schéma vodovodů
- Obrázek 8: Přehledné situační schéma kanalizací
- Obrázek 9: Aktualizované situační schéma vodovodů
- Obrázek 10: Aktualizované situační schéma kanalizací

SEZNAM GRAFŮ

- Graf 1: Počet založených svazků obcí v jednotlivých rocích
- Graf 2: Rozdělení svazků dle předmětu činností
- Graf 3: Počet obcí ve svazku
- Graf 4: Počet svazků podle obyvatel
- Graf 5: Celkové příjmy svazků za roky 2013, 2014 a 2015

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1: Přehledné situační schéma vodovodů
- Příloha 2: Aktualizované situační schéma vodovodů
- Příloha 3: Přehledné situační schéma kanalizací
- Příloha 4: Aktualizované situační schéma kanalizací
- Příloha 5: Elektronická databáze svazků obcí
- Příloha 6: Přehled všech realizovaných projektů z fondů EU v letech 2007-2016
- Příloha 7: Aktualizované situační schéma vodovodů a kanalizací v dwg